

A FELSŐZSOLCA ÉS VIDÉKE TAKARÉKSZÖVETKEZET

KOCKÁZATKEZELÉSSEL
ÉS TŐKEMEGFELELÉSSEL KAPCSOLATOS INFORMÁCIÓK
NYILVÁNOSSÁGRA HOZATALA

2013.12.31.

KELT: 2014.05.31.

I. JOGSZABÁLYI HÁTTER

Vonatkozó jogszabályok 2013. évben:

- a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. Törvény (Hpt.)
- A számvitelről szóló 2000. évi C. Törvény (Sztv.)
- A hitelintézetek és a pénzügyi vállalkozások éves beszámoló készítési és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól szóló 250/2000. (XII.24.) Korm.rendelet (Hitkr.)
- 234/2007. (IX.4.) Korm. r. a hitelintézetet nyilvánosságra hozatali követelményének teljesítéséről (Nykr.)
- 196/2007. (VII.30.) Korm. r. a hitelezési kockázat kezeléséről és tőkekövetelményéről (Hkr.)
- 381/2007. (XII.23.) Korm. r. a hitelintézetek partnerkockázatának kezeléséről (Pkr.)
- 244/2000. (XII.24.) Korm. r. a kereskedési könyvben nyilvántartott pozíciók, kockázatvállalások, a devizaárfolyam kockázat és nagykockázatok fedezetéhez szükséges tőkekövetelmény megállapításának szabályairól és a kereskedési könyv vezetésének részletes szabályairól (Kkr.)
- 200/2007. (VII.30.) Korm. r. a működési kockázat kezeléséről és tőkekövetelményéről (Mkr.)

2013. június 27-i hatállyal megjelent az Európai Unió Hivatalos lapjában a hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó új prudenciális követelményeket és prudenciális felügyeletet tartalmazó szabályozás módosítása.

Az alábbi jogszabályok léptek életbe:

- CRR (Capital Requirements Regulation) az Európai Parlament és a Tanács 575/2013/EU rendelete a hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről. Az Unió Tagállamokra nézve közvetlen hatállyal bír. Hatályba lépés: 2013.06.27. Alkalmazás kezdete: 2014. január 1.
- CRD IV (Capital Requirements Directive) az Európai Parlament és a Tanács 2013/36/EU irányelve a hitelintézetek tevékenységéhez való hozzáférésről és a hitelintézetek és befektetési vállalkozások prudenciális felügyeletéről. Hatályba lépés: 2013. 07. 16. Az Unió Tagállami jogrendszerekbe való átültetés határideje 2013. 12.31. Alkalmazás: 2014.01.01.

2014. január 1-től a 2006/48/EK irányelv és a 2006/49/EK irányelv hatályát veszti

Az új szabályozás szigorítja a szavatoló tőkére és tőkekövetelményre vonatkozó előírásokat, továbbá a likviditási kockázat mérésére, kezelésére vonatkozóan tartalmaz új előírásokat, valamint tőkeáttételi követelményrendszer irányoz elő a rendszerszinten jelentős hitelintézetek számára.

Az új nyilvánosságra hozatali követelményeket a CRR tartalmazza. Az abban foglalt előírások szerint az Európai Bankfelügyeleti Hatóság (EBH) 2014. december 31-ig iránymutatást ad ki a nyilvánosságra hozatali követelmények vonatkozásában a lényeges információ, a védett információ és a bizalmas információ fogalmának alkalmazásáról.

A 2013. évre vonatkozó nyilvánosságra hozatali előírásokat még az év utolsó napján érvényben lévő Nykr. előírásai alapján kell teljesíteni.

A Felsőzsolca és Vidéke Takarékszövetkezet a Hpt. 137/A. §-a, és NYkr-ben foglalt előírtaknak megfelelően nyilvánosságra hozza a jogszabályokban meghatározott lényeges információkat.

A nyilvánosságra hozatali követelmény biztosítja, hogy a Takarékszövetkezet megfelelő tájékoztatást nyújt ügyfelei, leendő ügyfelei, a piac többi szereplője és a hatóságok számára kockázatkezelési stratégiájáról és biztosítja működésének átláthatóságát.

A nyilvánosságra hozott adatok a 2013. évre vonatkozó auditált éves jelentésen alapulnak, amelyet a Takarékszövetkezet Közgyűlése a 2014.05.23-án megtartott ülésén hagyott jóvá.

A nyilvánosságra hozatal kiterjed a Takarékszövetkezet kockázatkezelésével kapcsolatos nyilvánosságra hozandó valamennyi *lényeges információra*.

A Hpt. szerint a hitelintézet a külön jogszabály szerint nyilvánosságra hozatal követelményeinek teljesítése során nem köteles nyilvánosságra hozni:

- a nem lényeges információt,

- védett vagy bizalmas információt

Lényeges információ, amelynek elhagyása vagy téves közlése megváltoztathatja vagy befolyásolhatja az adott információt felhasználó személy gazdasági döntését vagy értékítéletét.

Védett információ, amelynek nyilvánosságra hozatala a hitelintézet versenypozícióját ronthatja, vagy amelynek a versenytársak tudomására jutása a hitelintézet termékei vagy rendszerei fejlesztésére fordított befektetéseinek az értékét csökkentheti,

Bizalmas információ, amelynek tekintetében a hitelintézetet titoktartási kötelezettség terheli ügyfele vagy harmadik személy felé.

II. KOCKÁZATKEZELÉSI ELVEK, MÓDSZEREK

II.1. KOCKÁZATOK KEZELÉSÉRE SZOLGÁLÓ STRATÉGIÁK, FOLYAMATOK, KOCKÁZATMÉRÉSI, JELENTÉSI RENDSZEREK ALKALMAZÁSI KÖRE

Kockázatkezelési Stratégia

A Felsőzsolca és Vidéke Takarékszövetkezet rendelkezik Kockázatkezelési Stratégiával. A Kockázati Stratégia 3 éves időhorizontra készül, minden évben az Igazgatóság hagyja jóvá.

A következőkben nyilvánosságra hozott információk a Takarékszövetkezet 2011-2013 évekre elkészített Kockázatkezelési Stratégiájából származnak, annak kivonatát képezik.

A takarékszövetkezet a jogszabályban szereplő arányosság elvének alkalmazása szempontjából kis intézménynek minősíti magát az alábbi tényezők miatt:

- nem végez bonyolult tevékenységet, termékei és szolgáltatásai a betétgyűjtési, hitelezési és pénzforgalmi szolgáltatásokhoz kapcsolódnak, származtatott ügyleteket csak fedezeti céllal alkalmaz,
- termékeit és szolgáltatásait alapvetően Magyarországon nyújtja, nem végez jelentős határon átnyúló szolgáltatást,
- viszonylag kis piaci részesedéssel rendelkezik,
- a Hpt. 76. § (1) bekezdésében meghatározott hitelezési, partner-, különböző típusú piaci és működési kockázatok minimális tőkekövetelményének számításához nem alkalmaz a Felügyelet által jóváhagyott, a vonatkozó külön kormányrendeletekben meghatározott fejlett módszereket.

A Hpt. 13/D § (1) bekezdés szerint a hitelintézet belső irányítási rendszerének, a Hpt. 76/K §. (2) bekezdése szerint a hitelintézet belső tőke megfelelés értékelési folyamatának, a Hpt. 145/A. § (5) bekezdése szerint a felügyeleti felülvizsgálatnak arányosnak kell lenni a hitelintézet tevékenységének jellegével, nagyságrendjével és összetettségével.

A kockázatkezelési stratégia célja hogy számba vegye a takarékszövetkezet tevékenysége során vállalt kockázatokat, valamint e kockázatok kezelésének alapvető elemeit. A stratégia a belső tőkeellátottság biztosítására irányul, az üzleti stratégiával összhangban bemutatja a takarékszövetkezet kockázatokkal kapcsolatos általános irányvonalát.

Fő stratégiai célkitűzésünk, hogy a folyamatosan változó piaci, makrogazdasági környezetben biztosítsuk az üzleti célok, valamint a kockázatkezelési szempontok közötti egyensúly kialakulását, figyelembe véve a jogszabályok által meghatározott korlátokat, valamint a kockázatkezeléssel kapcsolatos szakmai követelményeket.

A Takarékszövetkezet elfogadta, beépítette a szabályozásába az Integráció által kidolgozott egységes kockázatkezelési rendszer módszertanát, és alkalmazza az egységes belső tőkeszámítási modellszámításokat.

A kockázati stratégia elemei:

1. Kockázatvállalási politika
2. Kockázatvállalási hajlandóság
3. Kockázati szerkezet
4. Kockázatkezelés szervezete

Kockázatvállalási politika:

A kockázatvállalási politika az alábbiakban összefoglalja a takarékszövetkezet vezetése által elfogadott kockázatvállalási és kockázatkezelési elveket, és kockázatkezelési célokat, amelyek egységes alkalmazását a vezetés az egész intézményen belül elvárja.

A kockázatvállalási politika az egyes releváns kockázatokra vonatkozóan külön-külön is tartalmaz alapelveket.

Kockázatkezelési alapelvek:

1. Biztonságos működés elve: A takarékszövetkezet mindenkor úgy alakítja kockázatvállalását, a kockázatkezelési és a belső tőkeMegfelelés értékelési folyamatát, hogy az ne veszélyeztesse a biztonságos működését. A takarékszövetkezet által meghatározott belső tőkeszükségletnek mindig megfelelő többletet kell biztosítani a szabályozás által meghatározott minimális tőkekövetelményhez képest
2. Összeférhetetlenség elve: A takarékszövetkezet úgy alakítja ki kockázatkezelési folyamatait, hogy elkerülje az érdekkonfliktusokat és az összeférhetetlenségi helyzeteket. A kockázatkezelési módszerekért, a kockázatok mértékének behatárolásáért, figyeléséért és jelentéséért felelős személyek nem végezhetnek olyan tevékenységet, amelyek az érintett kockázatok hordozó üzleti tevékenységgel vagy azt támogató tevékenységekkel összefüggnek.
3. Együttműködés elve: A takarékszövetkezet a kockázatkezelési módszereinek és folyamatainak kialakításánál alkalmazza az intézményvédelmi rendszer központi szervei által rendelkezésére bocsátott szabályzatokat, együttműködik az intézményvédelmi rendszerrel a kockázatkezelési módszerek fejlesztésében, a kockázatok alakulásának figyelésében és a minimális tőkekövetelmény mértékének, valamint a belső tőkeszükséglet nagysága meghatározásának kialakításában, a belső tőkeszükséglet megfelelőségének ellenőrzésében.
4. Egyedi szabályok alkalmazásának elve: A takarékszövetkezet az integráció által kidolgozott szabályozásnál szigorúbb belső előírásokat alkalmazhat, de ezeket – a Felügyelet és más külső személyek számára – transzparens módon kell beilleszteni szabályzataiba. Ha a takarékszövetkezet az integráció által kidolgozott szabályozásnál megengedőbb belső előírásokat kíván alkalmazni, azt megfelelően alá kell tudni támasztania, és a Felügyelet, az OTIVA és más külső személyek számára meg kell tudni indokolnia, és transzparens, kiemelt, jól észrevehető módon kell beilleszteni szabályzataiba.
5. Kockázatvállalás mértéke: A takarékszövetkezet a kockázatok a belső szabályokban meghatározott keretek között és mértékig vállalja.
6. Lényeges kockázatok kezelésének elve: A takarékszövetkezet minden lényeges kockázatot azonosítja, méri, figyeli, jelentést készít róluk. A számszerűsíthető kockázatok limitekkel, és szükséges belső kontrollokkal kezel, a nem-számszerűsíthető kockázatoknál kontrollokat alkalmaz, a kockázatok alakulásáról rendszeres jelentést készít.
7. A kockázatok behatárolása érdekében a Takarékszövetkezet által meghatározott limitet betartása minden érintett számára kötelező.
8. Költség-haszon elve: A kockázatkezelési módszereknek, a kockázatkezelés költségeinek arányban kell állni a kockázat mértékével, bonyolultságával.
9. Hasonlóakhoz történő viszonyítás elve vagy hasonlóakkal történő összemérés elve: A takarékszövetkezet a kockázatvállalással kapcsolatos döntési hatásköreit és kockázati limiteit úgy alakítja ki, hogy az megfeleljen legalább a hasonló méretű és hasonló üzleti tevékenységet végző takarékszövetkezeteknek és az OTIVA erre vonatkozó ajánlásának.
10. A takarékszövetkezet a kockázatvállalását olyan üzleti tevékenységekre összpontosítja, amelyeknél kellő szaktudással és technikai feltételekkel rendelkezik a kockázat megítélésére, mérésére és nyomon követésére.
11. A takarékszövetkezet az új termékek, szolgáltatások bevezetése előtt minden lényeges kockázati típus vonatkozásában felméri a termék kockázatait, meghatározza a kockázatkezelési módszereit, ideértve a monitoring tevékenységet.

12. A takarékszövetkezet minden lényeges kockázat esetében gondoskodik az alábbi fő funkciók ellátásáról:
- Kockázati kitettségek és a kitettségeket mérséklő tételek azonosítása, számbavétele, nyilvántartása
 - Kockázatok mérési módszereinek meghatározása, kockázatok számszerűsítése
 - Kockázatok kezelése, ideértve a kockázatvállalásra vonatkozó döntéseket, a kockázatvállalás mértékének a korlátozását, a kockázatok csökkentését
 - Kockázatok alakulásának figyelése
 - Kockázatokra vonatkozó belső és külső jelentések
13. Tiltott tevékenységek elve: A takarékszövetkezet nem folytat számára jogszabály által tiltott tevékenységet, nem vállal kockázatot jogszabályok által tiltott vagy jogszabályba ütköző tevékenységekkel, illetve olyan személyekkel kapcsolatban, akiknek rosszhiszemű magatartása a saját vagy más az integrációban résztvevő tag számára veszteséget okozott.
14. A takarékszövetkezet nem vállal olyan kockázatot, amelynek révén várható, hogy a tőke megfelelési mutató a kockázati étvágnál meghatározott minimális szint alá csökken.

Kockázatkezelési célok

Általános kockázatkezelési célok

- A takarékszövetkezet, mint kisintézmény a belső tőke megfelelés értékelési folyamatában a tőkeszükségletet a legegyszerűbb módszerekkel határozza meg.
- Kockázatkezelési és kockázati kontroll folyamatait, rendszereit a takarékszövetkezet olyan irányban törekszik fejleszteni, hogy azok felépítése, alapelvei ne ütközzenek a fejlettebb módszerekkel szemben támasztott szabályozási követelményeknek.
- A takarékszövetkezet elsősorban olyan kockázatokat vállal, amelyeknél helyismerete, az ügyfélhez való közelsége, vagy a sztenderdizált termékkínálat előnyt jelentenek a kockázatok megítélésénél.
- A takarékszövetkezet lényeges kockázatainak alakulását folyamatosan figyeli, folyamatosan gyűjti és elemzi az egyes kockázati típusok mértékének jelzésére vonatkozó adatokat, és a limittel kezelt kockázatok esetében 80%-os, illetve 90%-os limitterhelésnél jelzést küld a Szervezeti és Működési Szabályzatban meghatározott személyeknek és/vagy szervezeti egységeknek, üzleti területeknek annak érdekében, hogy biztosítsák a limitek betartását.
- A takarékszövetkezet a lényeges kockázatainak vonatkozóan negyedévente jelentést készít az Igazgatóság és a Felügyelő Bizottság számára.
- A Takarékszövetkezet az Igazgatóságnak és a Felügyelő Bizottságnak szóló kockázati jelentéseit úgy alakítja ki, hogy azok tartalmazzák a PSZÁF-nak, illetve az OTIVÁ-nak küldött kockázati jelentések fő adatait, tükrözzék a felügyeleti, illetve OTIVA adatszolgáltatás struktúráját.
- A szervezet kockázat-tudatosságának erősítése.
- A takarékszövetkezet törekszik a kockázati árazás kialakítására és alkalmazására.
- A takarékszövetkezet törekszik a hozam-vezérelt kockázati politika működtetésére.

Kockázatvállalási hajlandóság

A Takarékszövetkezet kockázatvállalási hajlandósága azt mutatja, hogy

- milyen kockázatoknak, milyen mértékben kívánja magát kitenni,
- mely kockázatokot tart elfogadhatónak és melyeket nem,
- milyen módon ellenőrzi és jelenti a kockázatokot.

A kockázatvállalási hajlandóság meghatározása az egyik előfeltétele annak, hogy az intézmény megfelelő kockázati limiteket állítson fel.

Kockázatvállalási hajlandóság mértékére vonatkozó általános célkitűzés:

A Takarékszövetkezet belső tőkeértékelési folyamatának biztosítania kell, hogy a takarékszövetkezet szavatoló tőkéje mindenkor magasabb legyen az alábbiakhoz képest:

- Hpt. 76.§ (1) bekezdése alapján számított szabályozói minimális tőkekövetelmény (1. pillért) 120%-a, amennyiben a Hpt. 76. § (2) bekezdés alapján a Felügyelet többlet tőkekövetelményt nem ír elő az intézmény számára;
- Hpt. 76/K. § (1) bekezdése alapján meghatározott belső tőkeértékelés (II. pillér) által meghatározott tőkeszükséglet,
- Hpt. 76. § (1) alapján számított szabályozói minimális tőkekövetelmény és a (2) bekezdés szerint a Felügyelet által határozatban előírt többlet tőkekövetelmény összege,
- Hpt-ben, engedélyezési feltételként megállapított legkisebb jegyzett tőke összege.

A Takarékszövetkezet kockázati étvágya a lényeges kockázata tekintetében a következők szerint alakul: (skála: alacsony, mérsékelt, közepes, jelentős, nagy)

Kockázat típusa	Kockázati étvágy, kockázatvállalási hajlandóság mértéke	Indoklás
Hitelezési kockázat – koncentrációs kockázatok	Nagy	A Takarékszövetkezet méretei, ügyfélköre miatt az egy ügyféllel / ügyfél-csoporttal szembeni kitettségekre a jogszabályi limitekhez közeli értéket alkalmaz.
Működési kockázat	Nagy	A kisintézmény méretéből következően.
Külső tényezők kockázata	Jelentős	Kis üzemméret miatt a szabályozási változások jelentősebben érintik a jövedelmezőséget.
Reputációs kockázat	Jelentős	Kisintézmény jelleg miatt az üzleti hírnevet befolyásoló negatív események igen gyors hatást gyakorolnak a jövedelmezőségre, likviditásra.
Hitelezési kockázat – ügyfélkockázat	Közepes	Több kockázat vállalása a pénzügyi céloknak megfelelő jövedelmezőség mellett
Nem-kereskedési könyvi kamatkockázat	Közepes	Kockázatvállalás alapvetően változó kamatozás, referencia kamatos ügyleti kamat mellett történik. A forrásgyűjtés fix kamatozású tételeinek limitei biztosítják a megfelelő arányokat. Kockázatot jelent a szabad forrásokból vásárolt állampapírok többségében fix kamatozása.
Reziduális kockázat	Közepes	Kisintézmény jelleg miatt nem a szakmailag legkifinomultabb kockázatcsökkentő technikák alkalmazása.
Stratégia kockázat	Közepes	Kisintézmény jellegéből adódóan kis létszámú felsővezetés, minimális létszámú középvezetői szint.
Irányítási kockázat	Közepes	Kisintézmény jellegéből adódóan kis létszámú felsővezetés, minimális létszámú középvezetői szint.
Likviditási kockázat	Mérsékelt	A takarékszövetkezet mérsékelt kockázatvállalási hajlandósága miatt az aktivitási arány mérsékelt. Forrástöbblet a jellemző. A hosszú távú kihelyezések, rövid távú források okán keletkező lejárat transzformációból adódó kockázatot az integrációhoz tartozás mérsékeli.
Hitelezési kockázat – partnerkockázat	Alacsony	Partnerkockázatot hordozó ügyletek alapvetően az MTB-vel, az integráció központi bankjával.
Hitelezési kockázat – elszámolási kockázat	Alacsony	A Takarékszövetkezet elszámolásait az MTB-n keresztül bonyolítja.
Devizaárfolyam kockázat	Alacsony	Minimális mértékű nyitott pozíciók vállalása.

A Takarékszövetkezet meghatározza kockázati étvágyát, amelyet a minimális tőkekövetelmény feletti minimálisan tartandó többlettőke mértékében, és az ez alapján számolt tőkemegfelelési mutatóban határoz meg, figyelembe véve az üzleti célkitűzéseket, a minimális tőkekövetelmény aktuális értékét, a belső tőkeszükségletet, és a jogszabályi, valamint felügyeleti követelményeket.

Kockázati szerkezet

A kockázati szerkezetben kerül bemutatásra az, hogy a korábbi állapotokhoz képest milyen változások figyelhetők meg a kockázati profilban, és ezt hogyan kezeli a Takarékszövetkezet, belsőleg azonosíthatók-e újabb kockázattípusok, s szükséges-e utánuk pótlólagos tőke képzése.

A kockázati szerkezet tervezett változása az üzleti szerkezetre és az üzleti stratégiára épül, ennek révén kerül összhangba az üzleti stratégia és a kockázati stratégia.

A kockázati szerkezetet az egyes kockázati típusok vonatkozásában a szabályozási minimális tőkekövetelmény nagyságával jellemezzük.

A szabályozási tőkekövetelmény méréséhez választott módszerek:

- Hitelezési kockázat – sztenderd módszer
- Hitelkockázat mérséklés – pénzügyi biztosítékoknál: egyszerű módszer, garanciák, készfizető kezessége esetében sztenderd módszer
- Devizaárfolyam kockázat – sztenderd módszer
- Működési kockázat – alapmutató módszer

Kockázati limitek felállítása. Annak érdekében, hogy a Takarékszövetkezet kockázati étvágya a Takarékszövetkezet által meghatározott kockázati szintek között maradjon, a számszerűsíthető kockázatok esetében limitek kerülnek meghatározásra az alábbi területeken:

- Ügyfél limit a vállalkozói ügyfelek – adósminősítéstől és a felajánlott biztosítékoktól függően a kockázatvállalási szabályzatban meghatározottak szerint az egy ügyféllel, ügyfélcsoporttal szembeni kitétségre.
- Nagykokázati limit: állami kockázatot jelentő kibocsátók, hitelintézetnek vagy befektetési vállalkozásnak minősülő partnerek, illetve egy partnerként kezelendő partnerek csoportja esetén a jogszabályokban előírt korlátozásoknak megfelelően.
- Nagykokázati vállalási limit vállalkozások esetén, a jogszabályokban előírt korlátozások figyelembe vételével és a koncentrációs kockázatokra vonatkozó belső szabályozásban előírtak szerint.
- Portfóliós limit az ügyfelek/partnerek portfólió szintű koncentrációja – a koncentrációs kockázatokra vonatkozó belső szabályozásban előírtak szerint a 20 legnagyobb adósnál lévő kitétségekre és a Hpt. szerinti összes nagykokázati kitétségre.
- Ágazati limit egy ágazattal szembeni kitétségek a koncentrációs kockázatokra vonatkozó belső szabályozásban előírtak szerint az abban meghatározott ágazatokra.
- Devizakockázati limit a devizaárfolyam kockázat – a devizaárfolyam kockázat kezelésére vonatkozó belső szabályozásban előírtak szerint a devizanemenkénti nyitott pozíciókra.
- Kamatkockázati limit a nem-kereskedési könyvi kamatkockázat – a nem-kereskedési könyvi kamatkockázatra vonatkozó belső szabályozásban előírtak szerint a sztenderd módszer szerinti súlyozott pozícióra, valamint a kumulált nettó kamatpozícióra, értékpapír állományokra felállított operatív, nem operatív limit
- Likviditási kockázati limitek a likviditási kockázat – a likviditási kockázatra vonatkozó belső szabályozásban előírtak szerint a lejáratú összhangra, a nagybetétesekre, a likvid eszközök minimális szintjére.
- Terméklimek az egyes termékcsoporthoz – a belső szabályozásban meghatározottak szerint.

A limitek kialakításánál a Takarékszövetkezet figyelembe veszi az OTIVA minősítési és monitoring rendszerében szereplő mutatószámokat és az azokra kialakított kockázati zónákat jelző mércéket, és az OTIVA által javasolt mértékeket.

A Hpt. 80. § (1) m) pontjában foglaltak alapján a Takarékszövetkezet az MTB-vel, mint számlavezető bankjával szembeni kockázatvállalására nem alkalmaz limitet.

II.2. KOCKÁZATOK AZONOSÍTÁSÁT, MÉRÉSÉT FIGYELEMMEL KÍSÉRŐ SZERVEZETI EGYSÉGEK ÉS FUNKCIÓK LEÍRÁSA

Kockázatkezelési szervezet bemutatása:

A belső kontroll rendszert ellátó szervezeti egységek ill. személyek:

1. Belső ellenőrzési rendszer:

- 1.1** Folyamatba épített ellenőrzés: A Takarékszövetkezet a teljes működési területét lefedő tevékenységeire, az általa nyújtott szolgáltatásokra külön-külön belső szabályzatokkal, eljárás rendekkel rendelkezik. A területre vonatkozó szabályzatok

tartalmazzák a különböző folyamatokba épített ellenőrzési pontokat, kontroll funkciókat.

- 1.2** Vezetői ellenőrzés: A Takarékszövetkezet ügyvezetése, az ágazatok vezetői, a számviteli és informatikai területek vezetői, vezetői ellenőrzés kertén belül gyakorolják a belső kontroll funkciójukat. A vezetői ellenőrzéseket éves ellenőrzési terv keretén belül végzik. Eszközeik a beszámoltatás, jelentések kérése, feladat teljesítések ellenőrzése, személyes helyszíni ellenőrzés. A vezetői ellenőrzésekről jegyzőkönyv készül, tovább a vezetők évente beszámolnak az Igazgatóság előtt az ellenőrzések eredményeiről.
- 1.3** Vezetői információs rendszer (VIR). A Takarékszövetkezet a belső kontroll funkció gyakorlása céljából kialakította a VIR rendszerét. A VIR keretén belül havonta - meghatározott formában, adattartalommal - készülnek jelentések az Eszköz-Forrás Bizottság részére. A jelentés táblákat a kontroller készíti. Az információk vezetéshez történő eljuttatását a következő rendszerek támogatják: Euroinfo vezetői információs rendszer, Eurobank analitikus rendszer, saját készítésű, Excel alapú jelentés rendszer. A VIR jelentések a tárgyhónapot követő hónap 15. munkanapjáig készülnek el. Elektronikus formában kerül megküldésre az érintettek részére, melyet a soron következő Eszköz-Forrás Bizottsági ülésen megtárgyalnak.
- 1.4** Belső ellenőrzési rendszer: A feladatokat a Takarékszövetkezetnél 2 fő belső ellenőr végzi, a Belső Ellenőrzési Szabályzatban foglalt feladatok szerint. Nemzetközi standardok figyelembevételével, tevékenységük a Takarékszövetkezet teljes tevékenységének, ügymenetének, valamennyi kirendeltségének ellenőrzésére kiterjed.

2. Megfelelőség biztosítási (compliance) funkció:

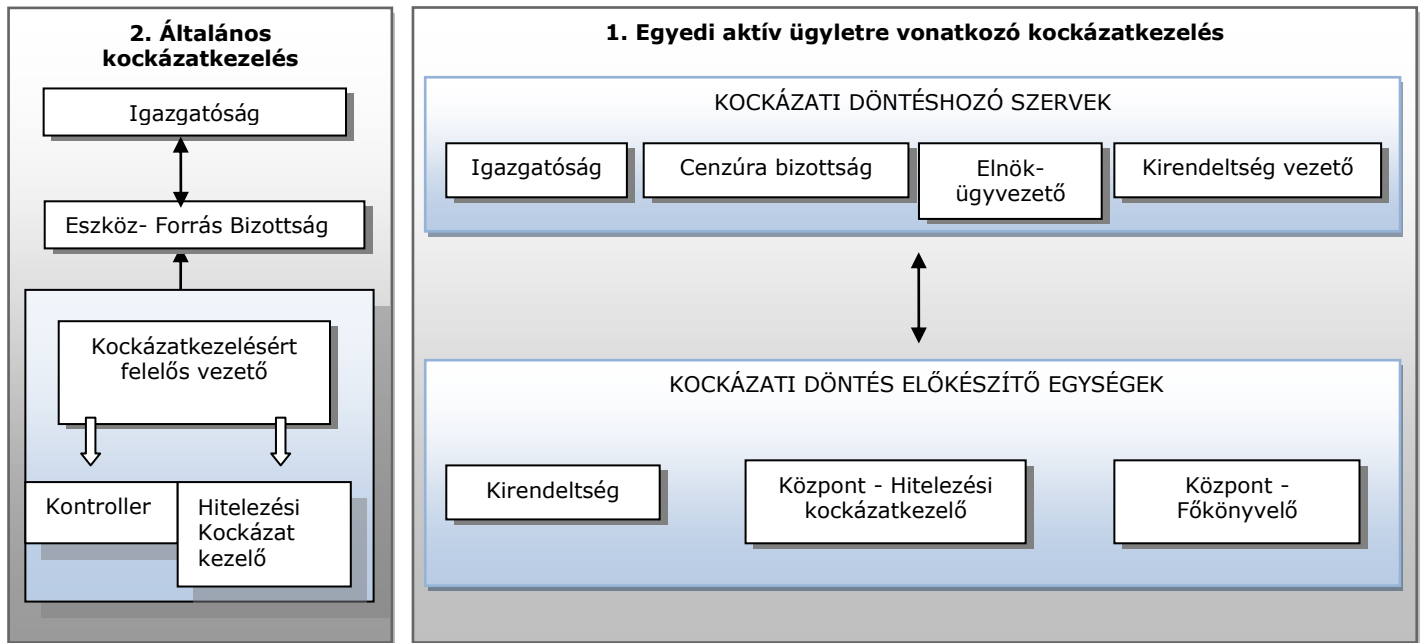
A takarékszövetkezetnél nincs külön szervezeti egység, vagy kijelölt személy a megfelelőségi funkció ellátására. Ezt a feladatot több vezető személy (ügyvezetők, ágazatvezetők) látja el, az adott típusú megfelelőségi feladatkör leosztásával. A munkájukat a belső ellenőrzési szervezet együttműködésével végzik. A Takarékszövetkezet hatályos SZMSZ előírásai rendelkeznek a feladatok leosztásáról.

3. Kockázati kontroll funkció:

Célja hogy a Takarékszövetkezet olyan eljárásokkal és szabályzatokkal rendelkezzen, amely alapján meg tudja határozni, hogy milyen kockázatokat vállal fel, azt, hogy méri, limitálja, kontrollálja, s szükség esetén intézkedést hoz azok korrigálására.

A Takarékszövetkezet Szervezeti és Működési Szabályzata, valamint a Kockázatvállalási Szabályzata rendelkezik a kockázat elbírálásával, a kockázati döntéssel kapcsolatos feladatokról. Kockázatkezelési funkció biztosítja a takarékszövetkezet kockázatainak megfelelő azonosítását, mérését és kezelését annak érdekében, hogy a keletkezett kockázatok mértéke ne veszélyeztessék a folyamatos működést.

Az alábbi kockázatkezelési területek, kockázati kontrollok működnek a takarékszövetkezetnél:

1. Egyedi aktív ügyletek kockázatkezelése

a. Egyedi aktív üzletági ügyletek döntésselőtti kockázati véleményezés.

- Szervezeti egység: Központ, illetve a kirendeltségek.
- Felelős személy:
 - CB döntésre nem kerülő kockázatvállalások esetében: Az adott kirendeltséghez tartozó aktív ügylet esetében az illetékes hitel előterjesztő kirendeltségi dolgozó.
 - CB döntésre kerülő kockázatvállalások esetén: Az adott kirendeltséghez tartozó aktív ügylet esetében az illetékes hitel előterjesztő kirendeltségi dolgozó, valamint CB-re kerülő ügyek esetében a hitelezési kockázatkezelő.
 - Forráshasznosítás érdekében szükséges befektetési döntések esetében a főkönyvelő és az ügyvezetés.

b. Kockázati döntést hozó személyek szervezetek.

A kockázatvállalási döntések meghozatalára az érvényes SZMSZ-ben foglaltak szerint különböző hierarchiai szint szerinti személyek, szervezetek jogosultak. A kockázatvállalási ügyletek összegétől és összetettségétől függően emelkedik a döntéshozatali engedélyezés szint.

Döntést hozó személyek, szervezetek lehetnek:

- Kirendeltség-vezető
- Elnök – Ügyvezető
- Cenzúra Bizottság
- Igazgatóság

2. Általános kockázatkezelés:

A PSZÁF 2013 évi helyszíni átfogó vizsgálat észrevételezése nyomán 2013.07.01-től, átalakításra került a takarékszövetkezet kockázatkezelési szervezete (Az SZMSZ módosítás 2013. 07.01-től az 56/2013.sz. igazgatósági határozat).

Az ügyvezető is, a továbbiakban, mint kockázatkezelésért felelős ügyvezető irányítja a kockázatkezelési területet és a számviteli területet. A kockázatkezelési területet illetően a feladata alapvetően a takarékszövetkezet kockázatkezelési rendszerének működtetése, a szakterület irányítása, a kockázati stratégiák előterjesztése, a szabályozottság aktualizálása, a kockázati limitek ellenőrzése, a testületi valamint felügyeleti jelentések elkészítése.

A kockázatkezelést illetően irányítása alatt dolgozik a hitelezési kockázatkezelő munkatárs, valamint a számviteli csoportban dolgozó kontroller munkatárs. Feladatkörük elhatárolt, egyértelmű, konkrét, átfedést nem tartalmaz. A kockázatok mérése, menedzselése, limitrendszer

figyelése, döntés-előkészítési, elemzési és adatszolgáltatási feladatok pedig megosztásra kerültek közöttük.

A hitelezési kockázatkezelő munkatársa az egyedi kockázatvállalási döntések előkészítése, értékelése mellett elsősorban a koncentrációs kockázatok (nagykockázat, portfólió szintű koncentráció, termék, ágazati koncentráció) mérésével, számszerűsítésével, limitkezeléssel foglalkozik.

A kontroller munkatárs a számviteli feladatai mellett a likviditási és piaci kockázatok mérésével, számszerűsítésével, limitkezeléssel foglalkozik.

A kockázatkezelés szervezetének áttekintéséhez a takarékszövetkezet a lényeges kockázati típusokra vonatkozóan rendelkezik egy olyan áttekintő nyilvántartással, mely az egyes lényeges kockázati típusokra a fontosabb funkciókat, a felelős szervezeti egységeket vagy a felelős személyek beosztását, valamint a funkció gyakorlásának gyakoriságát tartalmazza.

II.3. KOCKÁZATMÉRSÉKLÉSRE ÉS A HITELKOCKÁZATI FEDEZET ALKALMAZÁSÁRA VONATKOZÓ SZABÁLYZATOK FŐ ELVEIRE ÉS PONTJAIRA, VALAMINT EZEK HATÁKONYSÁGÁNAK ELLENŐRZÉSÉRE SZOLGÁLÓ STRATÉGIÁK, FOLYAMATOK

Lásd VIII. pont.

III. JAVADALMAZÁSI POLITIKA

A Hpt. 69/B. §-ban foglalt előírás szerint a Takarékszövetkezet számára kötelező a Javadalmazási Politika kialakítása. A Javadalmazási Politika elfogadása és éves felülvizsgálata az Igazgatóság feladata. A szabályzat a javadalmazási politikának a hitelintézet és a befektetési vállalkozás mérete, tevékenységének jellege, köre és jogi formájából eredő sajátossága figyelembevételével történő alkalmazásáról szóló 131/2011. (VII.18.) Korm. r. valamint a PSZAF elnökének a Javadalmazási Politika alkalmazásáról szóló 3/2011. (VIII.04.) sz. ajánlása alapján elkészített OTSZ mintaszabályzat alapján készült, mely átalakításra került a saját rendszerünknek, méretünknek, megfelelően.

Az ily módon előkészített Javadalmazási Politikát az Igazgatóság 2011. szeptember 26-i ülésén tárgyalta meg és fogadta el 81/2011. sz. határozatával. Ezt a javadalmazási politikát az Igazgatóság módosította, 38/2012. (05.02.) sz. határozatával A módosított szabályzat 1.,2.,7. sz. melléklete visszamenőleges, 2012. január 1-i hatállyal lépett életbe, a 4., és 6. sz. melléklet, valamint az 1.,3.,4. sz. lábjegyzettel jelölt módosítás 2012. július 1-i hatállyal lépett életbe. A szabályzat újabb módosítása 2013.01.01-vel történt az Igazgatóság 17/2013.sz. határozatával.

A Takarékszövetkezet a Javadalmazási Politikájának tartalmát méretével, belső szervezetével, tevékenysége jellegével, körével, nagyságrendjével, összetettségével és jogi formájából eredő sajátosságaival arányosan határozza meg.

Az arányosság elve az egyes munkavállalók vonatkozásában is érvényesíthető. Azon vezető állású személyek és munkavállalók esetén, akiknek tevékenysége a Takarékszövetkezet kockázatvállalására lényeges hatást gyakorol, a kockázatvállaláshoz kapcsolódó döntési jogosultsági szinteknek megfelelően alakítjuk a követelményeket.

A Takarékszövetkezet az arányosság elvét a jogszabályok – így különösen a Kormányrendelet 3.§ - által meghatározott kereteken belül alkalmazza:

A Takarékszövetkezet mérlegfőösszege nem haladja meg az 500 milliárd forintot és nincs olyan vezető tisztségviselője vagy munkavállalója, akinek éves jövedelme eléri a 300 millió forintot, így a Takarékszövetkezet a Javadalmazási Politika kialakításával és működtetésével kapcsolatos kötelezettségének – a Kormányrendelet 4. §-a alapján –

- a) a kiemelt személyek körének a Javadalmazási Politikában történő azonosításával és
- b) a kiemelt személyek javadalmazása teljesítményjavadalmazási elemeinek a Kormányrendelet 7. § szerinti kötelező teljesítménymutatók és előírások alapján, a Javadalmazási Politika szerint történő meghatározásával, valamint pénzben történő megfizetésével tesz eleget.

A Javadalmazási Politika kialakítása, felülvizsgálata és ellenőrzése

A Takarékszövetkezet piaci részesedése nem éri el az 5 % piaci részesedést, így – a Hpt. 69/B. § (6) bekezdésében foglaltak figyelembevételével – külön javadalmazási bizottságot nem hoz létre.

A Javadalmazási Politika elveit az igazgatóság fogadja el és vizsgálja felül, míg a felügyelőbizottság felel annak végrehajtásáért, míg azt a belső ellenőrzés legalább évente felülvizsgálja.

A kialakításán túl az igazgatóság feladata a Javadalmazási Politika alkalmazása szempontjából kivételes esetek ellenőrzése, a szükséges módosítások jóváhagyása, valamint az egyes módosítások és kivételek hatásainak felmérése.

A Javadalmazási Politikát központi, független és rendszeres, legalább évenkénti belső felülvizsgálatnak kell alávetni, amelyet független belső ellenőrzésnek kell lefolytatnia.

A Javadalmazási Politika végrehajtására vonatkozó belső ellenőri jelentést az igazgatóságon túl a felügyelőbizottság is megtárgyalja és szükség esetén javaslatot tesz annak módosítására, valamint kidolgozza a megfelelő eljárásokat.

A belső ellenőri jelentéseket, valamint a Javadalmazási Politika alkalmazására vonatkozó egyéb vizsgálatok eredményeit hozzáférhetővé kell tenni minden, a Javadalmazási Politika kidolgozásában és felülvizsgálatában érintett vezető és szervezeti egység számára.

Jelentős szabálytalanság feltárása esetén arról a következő küldöttgyűlést tájékoztatni kell.

A Javadalmazási Politika tárgyi hatálya:

A Javadalmazási Politika tárgyi hatálya kiterjed különösen:

- a vezetők és a tisztségviselők javadalmazási elveinek szabályozására,
- az érintett személyi kör teljesítményjavadalmazása elveinek szabályozására, valamint
- a vezetők munkaviszonyának megszüntetése esetén járó juttatásokra.

Általános személyi hatály

A Javadalmazási Politika a Takarékszövetkezet minden munkaviszonyban álló munkavállalójára kiterjed.

Kiemelt személyi kör (speciális személyi hatály)

A Javadalmazási Politika az általános személyi körön belül egy ennél szűkebb személyi körre az általános szabályokon túl speciális szabályokat is meghatároz.

A speciális személyi hatály az arányosság figyelembe vétele mellett – a Kormányrendelet 4. § a) pontjában meghatározottak szerint – a Takarékszövetkezet alábbiakban felsorolt munkavállalóra terjed ki:

- a Takarékszövetkezetet vezető első számú vezetőjeként az elnök-ügyvezetőre;
- a Takarékszövetkezet ügyvezető főkönyvelőjére ill. főkönyvelőjére és a kockázatkezelésért is felelős ügyvezetőjére;
- a Takarékszövetkezet kockázatvállalására lényeges hatást gyakorló munkavállalóként az aktív ágazat vezetőjére.

A JAVADALMAZÁS TÍPUSAI

A Takarékszövetkezet a munkavállalók részére rögzített javadalmazást és teljesítményjavadalmazást (értékesítési jutalék, prémium) biztosít.

A Javadalmazási Politika szempontjából minden, a jogszabályban meghatározott, a munkaviszony alapján közvetlenül vagy közvetve, pénzbeli, természetbeni, vagyoni jog vagy egyéb formában nyújtott juttatást figyelembe kell venni.

A rögzített javadalmazás és annak elemei

Rögzítettnek tekintjük mindazon javadalmazási elemeket, amelyek függetlenek az adott munkatárs éves teljesítményétől.

A rögzített javadalmazás elemeinek nagyságát a munkatársak hatályos munkaszerződése rögzíti.

A rögzített javadalmazás elemei

- a) Személyi alapbér
- b) Választható béren kívüli juttatások (Cafeteria)
- c) Gépjárműhasználat
- d) Mobiltelefon használat
- e) Kedvezményes dolgozói hitel, egyéb kedvezményes banki szolgáltatások
- f) Oktatás, képzés
- g) Sporttevékenység támogatása
- h) Diszkracionális jutalom

Teljesítményjavadalmazás

A teljesítményjavadalmazás a teljesítményfüggő juttatások összessége.

A Takarékszövetkezet a teljesítményfüggő javadalmazás teljes összegének meghatározásakor figyelembe veszi a tőke költségét és a szükséges likviditást, valamint a jelenlegi és jövőbeni kockázatokat és az azoknak megfelelő kiigazítást.

A teljesítményjavadalmazás formái

A központi szervezeti egységek dolgozóinak teljesítményjavadalmazás formája a prémium, amelynek kifizetése – a Kormányrendelet 4. b) pontja alapján – készpénzben történik.

Az értékesítésben közvetlenül résztvevő dolgozók teljesítményjavadalmazásának formája az értékesítési jutalék, amelynek kifizetése készpénzben történik.

A teljesítményértékelés eszközei

Teljesítményjavadalmazásnál egyszerre kell értékelni az egyén – pénzügyi és nem pénzügyi kritériumokon alapuló –, az érintett szervezeti egység és a Takarékszövetkezet eredményét, így a teljesítmény értékelésében pénzügyi és kockázati mutatók, valamint személyes kritériumfajták szerepelnek. A teljesítményértékelés alapja a hitelintézet hosszú távú teljesítménye.

A kockázatmérés során a Takarékszövetkezet mennyiségi és minőségi követelményeket is alkalmaz. A kockázat mérése során mérlegen belüli és mérlegen kívüli kockázatokat is figyelembe kell venni, amelyhez a belső tőkekövetelmény számítási folyamat (ICAAP) eredményeit is fel kell használni.

A teljesítménymutatókat úgy kell meghatározni, hogy a teljesítményjavadalmazás legnagyobb mértéke a Takarékszövetkezet eredményének növekedése esetén is csak abban az esetben érhető el, ha a prudens működést jellemző mutatók értékei nem romlottak olyan mértékben, amely a prudens működést veszélyezteti.

A teljesítménymutatók három szinten kerülnek értékelésre:

- Egyéni teljesítmény
- Üzletág vagy egyéb szervezeti egység által elért teljesítmény
- Hitelintézeti teljesítmény

Személyes kritériumok

A munkavállaló teljesítményének értékelése során minőségi tényezők is figyelembe vételre kerülnek. Ilyen tényezők lehetnek pl.: ügyfél-elégedettség, kreativitás, vezetői képességek, motiváció, kapcsolattartó képesség stb. Amennyiben a minőségi elvárások jelentős mértékben nem teljesültek, akkor annak meg kell jelennie a teljesítményjavadalmazás feltételrendszerének meghatározásában.

A nem pénzügyi kritériumok minden esetben olyan súllyal esnek latba, hogy alakulásuk jelentős mértékben befolyásolja a munkatársat megillető teljesítményjavadalmazást.

A teljesítményértékelés folyamata

A teljesítményértékelés három lépésből áll:

- (1) Éves célok kitűzése - Határidő: az üzleti terv elfogadása
- (2) Éves teljesítményértékelés - Határidő: a tárgyévet követő év április 30-ig
- (3) Kifizetés

A Javadalmazási Politikában rögzített prémium teljesítmény értékelés 2013. évi legfontosabb kritériumait az alábbi táblázat foglalja össze:

	Prémium követelmény takarékszövetkezeti szinten	Súlyarány a prémium %-ában	Konkrét prémium feltétel	mértéke
A 131/2011. (VII.18.) Korm. R. 7.§.(2) bekezdésben foglalt teljesítménymutatók alapján				
1.	A nem teljesítő hitelek részarányának változása	30	Év végére a nem problémamentes hitelek részaránya maximum:	100 % alatt (csökkenés) 30% 100% (szinten tartás) 15% 100% felett (növekedés) 0%
2.	A tőkekövetelmény előírásnak való megfelelés mértéke	20	Év végére a 2. pillér szerinti mérték legalább:	12% felett 20% 11-12% között 10% 10-11% között 5% 10% alatt 0%
3.	A likviditási kockázatokat mérő mutatószámok változása	10	90 napos lejáratú összhang:	egy alkalommal sem csökkent 100 % alá 10% 1-3 alkalommal

				csökkent 100% alá 5% 3-nál több alkalommal csökkent 100% alá 0%
4.	Az elért adózás előtti eredmény	20	Üzleti terv szerinti adózás előtti eredmény alakulása:	a tervteljesítés %-ában
Összesen:		80		
A Javadalmazási szabályzat szerinti további teljesítménymutatók alapján				
5.	Az ügyfélkör alakulását mérő mutatószámok	15	A finanszírozott KKV ügyvfelek változása	120 % felett 15% 100-120% között 10% 100 % alatt (csökkenés) 0%
6.	A saját eszköz alakulását mérő mutatószámok	5	A saját eszköz/saját tőke arány legfeljebb:	70%
Összesen:		20		
Összesen:		100		

Teljesítmény javadalmazás címén a kiemelt személyi körben 2013. évi teljesítmény alapján kifizetés nem történt.

Az üzleti év során kötött új munkaszerződéshez kapcsolódó kifizetések, végkielégítés kifizetések nem voltak.

Az üzleti évben ki nem fizetett, halasztott javadalmazás, megszerzett jogosultság, és meg nem szerzett jogosultság nem volt.

IV. PRUDENCIÁLIS SZABÁLYOK ALKALMAZÁSA

A Takarékszövetkezet nem kötelezett számviteli konszolidációra, és nem tartozik összevont alapú felügyelet alá.

V. SZAVATOLÓ TŐKE

mFt

Tőke elemek	2013.12.31.
Alapvető tőkeként elismert tőkeelemek	101,174
Jegyzett tőke	97,625
Tőketartalék	3,549
Alapvető tőkeként elismert tartalékok	476,192
Lekötött tartalék	0,100
Általános tartalék	62,173
Eredménytartalék	406,389
Mérleg szerinti pozitív eredmény, könyvvizsgáló által hitelesítve	7,530
Általános kockázati céltartalék	0,000
Egyéb levonások az alapvető tőkéből	-10,031
ALAPVETŐ TŐKE	567,335
Értékelési tartalék	77,135
Lejárattal rendelkező alárendelt kölcsöntőke	0
JÁRULÉKOS TŐKE	77,135
Levonások az alapvető tőkéből	0
Levonások a járulékos tőkéből	0
KOCKÁZATOK FEDEZÉSÉRE FIGYELEMBE VEHETŐ, LEVONÁSOK UTÁNI ÖSSZES ALAPVETŐ ÉS JÁRULÉKOS TŐKE	644,470

VI. A TAKARÉKSZÖVETKEZET TŐKEMEGFELELÉSE

VI.1. A BELSŐ TŐKEMEGFELELÉS ÉRTÉKELÉSI FOLYAMATRA VONATKOZÓ ELVEK ÉS STRATÉGIÁK

Belső tőkemegfelelés értékelés folyamat mindazon takarékszövetkezeti folyamatokat magában foglalja, amelyekkel a takarékszövetkezet vezető testületei biztosítják, hogy

- a takarékszövetkezet az összes lényeges kockázatot megfelelően azonosítsa, mérje, összesítse és figyelje (monitorozza);

- az intézmény meghatározza a kockázatok fedezéséhez szükséges belső tőke nagyságát, és folyamatosan biztosítja, hogy a lényeges kockázatok fedezéséhez megfelelő, a belső szabályok szerint meghatározott tőkefedezet álljon rendelkezésre;
- hatékony kockázatkezelési rendszert működtessen, és azt folyamatosan fejlessze.

Tőke megfelelési folyamat részei:

- 1) Szabályozói szavatoló tőke mérése: A takarékszövetkezet a szavatoló tőkét a Hpt. V. sz. melléklete alapján, a felügyeleti adatszolgáltatásban szereplő formátumban megjelölt módon számolja.
- 2) Belső tőke mérése: A belső tőkeszámítás céljára a takarékszövetkezet a szabályozás által meghatározott szavatoló tőkét alkalmazza, a Hpt. V. sz. mellékletében foglalt korlátozások figyelembe vételével. A belső tőke számszerűsítése során a takarékszövetkezet nem él a szabályozói szavatoló tőkeszámításon kívüli, egyéb tőkeelemek beszámításával.
- 3) Minimális (jogszabályban meghatározott) tőkeszükséglet mérése: A takarékszövetkezet a kapcsolódó jogszabályokban foglaltak szerint számolja a hitelezési kockázatokra, piaci (deviza) kockázatokra és a működési kockázatokra.
- 4) Belső tőkeszükséglet mérése:

A belső tőkeszükséglet mérése az alábbi folyamatokból tevődik össze:

- a) Lényeges, számszerűsíthető kockázatok összesítése
A különböző típusú lényeges számszerűsített kockázatokat a takarékszövetkezet az „építőkocka” elv alapján összesíti, amely a különböző kockázatokra mért belső tőkeszükségletek összeadását jelenti. Ez az elv ugyanaz, amit a szabályozás alkalmaz a minimális szavatoló tőke követelmény meghatározásánál.
A takarékszövetkezet az alábbi számszerűsíthető, a tevékenysége során lényegesnek ítélt, a Kockázati Stratégiában megjelölt, kockázatok tőkeszükségletét méri:
 - Hitelezési kockázat
 - Piaci - Devizaárfolyam kockázat
 - Működési kockázat
 - Nem kereskedési könyvi kamatkockázat
 - Likviditási kockázat
 - Koncentrációs kockázat (ügylél, portfólió, ágazat, termék)
- b) Tőkepuffer meghatározása
A takarékszövetkezet tőkepuffert határoz meg:
 - A limitekkel kezelt kockázatokra, hol a limiten belül, vagy felül nincs belső tőkeszükséglet meghatározva, a nem számszerűsíthető kockázatokra, és a Felügyelet által kockázatosnak tartott portfóliókra.
 - Kockázati önértékelés eredményére

A tőkepuffer végső összege: A kockázatokra számolt tőkepuffer és az önértékelés eredménye alapján képzett tőkepuffer közül a nagyobb összeg.

- c) Stressz puffer meghatározása. Számszerűsíthető, lényeges kockázati típusok stresszelése érzékenységi vizsgálat formájában történik. Arra adnak választ, hogy ritka, váratlan, előre nem látott esemény hatására miképp változik a hitelintézet szavatoló tőkéje, illetve a tőkekövetelménye. Az egyes stressz hatásokat a kockázat típusok között mérhető korrelációs együttható segítségével összesítjük. A stressz tesztet két paraméter csoportra kell lefuttatni, az egyik az enyhe, a másik az erős stressz hatásokat számszerűsíti. Tőke vonzata csak az enyhe stressznek van. Az erős stressz hatást is méri és elemzi a takarékszövetkezet, az ügyvezetésnek, Igazgatóságnak beszámol mindkét stressz teszt eredményeiről. A két stressz teszt számítási elvei azonosak, az eltérés csak a hatások mértékében jelentkezik.

A takarékszövetkezet az alábbi kockázatok esetében alkalmaz stressz teszteket:

- Hitelezési kockázat
- Koncentrációs kockázat stressz:
- Devizaárfolyam kockázat stressz:
- Nem kereskedési könyvi kamatkockázat stressz

- Likviditási kockázat stressz
- d) Belső tőkeszükséglet meghatározása: A számszerűsíthető lényeges kockázatok összesítése során keletkezett tőkeszükséglet, a tőkepuffer és a stressz puffer összege.
- 5) Szabályozási tőke megfelelés mérése: A szabályozói szavatoló tőke és a minimális tőkeszükséglet hányadosának 8%-a.
- 6) Belső tőke megfelelés mérése: A belső célokra meghatározott tőke és a belső tőkeszükséglet hányadosának 8%-a.

A takarékszövetkezet a szabályozói és belső tőke megfelelésről negyedévente készít jelentést az Igazgatóságnak és a Felügyelő Bizottságnak.

Az Eszköz - Forrás Bizottság a Takarékszövetkezet tőke megfelelésének alakulását havonta nyomon követi.

VI.2. KITETTSÉGI OSZTÁLYOK TŐKEKÖVETELMÉNYE

adatok: millió Ft	
Kitettségi osztályok sztenderd módszer szerint	Tőkekövetelmény 2013.12.31.
CAB21111 SA módszer tőkekövetelménye kitettségi osztályok szerint	161,135
CAB 2111101 Központi kormányok és központi bankok	0
CAB 2111102 Regionális kormányok, vagy helyi önkormányzatok	0,085
CAB 2111106 Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	4,629
CAB 2111107 Vállalkozások	20,055
CAB 2111108 Lakosság	52,184
CAB 2111109 Ingatlannal fedezett követelések	35,550
CAB 2111110 Késedelmes tételek	12,466
CAB 2111115 Egyéb tételek	36,167

VI.3. HITELEZÉSI, FELHÍGULÁSI KOCKÁZATOK.

VI.3.1. Késedelmes tételek, hitelminőség romlás belső szabályozása.

Kivonat a Takarékszövetkezet Hitelezési kockázat minimális szabályozási tőkekövetelmény megállapításáról szóló szabályzatából.

A takarékszövetkezet a hitelezési kockázat tőkekövetelményét **sztenderd módszer szerint** számítja ki mind a szabályozói, mind a belső tőkeszükséglet esetén.

Késedelmes tétel:

Késedelmes tétel kitettségi osztályba sorolandó az ügylet, amennyiben az ügyfélnek a takarékszövetkezettel szembeni kilencven napon vagy három hónapon keresztül folyamatosan fennálló olyan késedelmes fizetési kötelezettsége minősül lényegesnek, amelynek összege meghaladja

- a) lakossággal szembeni kitettség esetén
 - a késedelembe esés időpontjában érvényes legkisebb összegű havi minimálbért, vagy
 - az ügyfél szerződés szerinti összes kötelezettségének kettő százalékát vagy az egy havi törlesztő részletet, és
- b) az a) pontban meghatározott kitettségi osztályba tartozó kitettségen kívül bármely más kitettségi osztályba tartozó kitettség esetén
 - a kettőszázötvenezer forintot, vagy
 - az ügyfél szerződés szerinti összes kötelezettségének kettő százalékát

1) A kilencven napot meghaladóan, lényeges törlesztési késedelembe esett tételre a kitettségnak az (egyedileg) elszámolt értékvesztés és kockázati céltartalék figyelembe vételével számított összegéhez - a 2)-6) bekezdésben meghatározott eltéréssel - a következő kockázati súlyokat kell alkalmazni.

- 150%-ot, ha az elszámolt értékvesztés és kockázati céltartalék értéke kevesebb, mint a kitettség értékvesztés elszámolása és kockázati céltartalék képzése előtti bruttó értéke - elismert hitelkockázati fedezettel - nem biztosított részének 20%-a,
- 100%-ot, ha az elszámolt értékvesztés és kockázati céltartalék értéke legalább a kitettség értékvesztés elszámolása és kockázati céltartalék képzése előtti bruttó értéke - elismert hitelkockázati fedezettel - nem biztosított részének 20%-a.

2) A kilencven napot meghaladóan késedelembe esett, lakóingatlanon alapított jelzálogjoggal fedezett eredetileg 35%-os kockázati súlyozású kitettségnak az elszámolt értékvesztés és kockázati céltartalék értékével csökkentett részéhez

- 50%-os kockázati súly alkalmazható, ha az elszámolt értékvesztés és kockázati céltartalék értéke legalább a kitettség értékvesztés elszámolása és kockázati céltartalék képzése előtti bruttó értékének 20%-a,
- Egyébként 100%-os kockázati súlyt kell rendelni.

3) A kilencven napot meghaladóan késedelembe esett, és lakóingatlanok nem minősülő ingatlanon alapított jelzálogjoggal fedezett, eredetileg 50%-os kockázati súlyozású kitettségnak az elszámolt értékvesztéssel és céltartalékkal csökkentett értékéhez 100%-os kockázati súlyt kell rendelni.

5) A késedelmes tétel fedezettel ellátott részének meghatározása esetében elismert hitelezéskockázat-mérséklő tétel vehető figyelembe.

6) Ha a késedelmes tétel nem elismert, de a PSZÁF által a hitelkockázat-mérséklésre vonatkozóan meghatározottak szerint megfelelőnek tekintett, hitelkockázat-mérséklő tétellel teljesen fedezett, valamint az elszámolt értékvesztés és kockázati céltartalék értéke legalább az értékvesztés elszámolása és kockázati céltartalék képzése előtti bruttó értéknek a 15%-a, akkor 100%-os kockázati súlyt kell alkalmazni.

Késedelmes tételek tőkeszükséglete a Hitelezési kockázati stressz teszt esetében:

A belső tőkeszükséglet számítása esetén alkalmazott stressz puffer egyik alkotó eleme a hitelezési kockázatra elvégzett érzékenységi vizsgálat eredményeképpen adódó pótlólagos tőkeszükséglet. A hitelezési kockázat esetében a stressz teszt vizsgálat arra irányul, hogy egy éves időhorizonton a hitelportfólió minősége egy nagymértékű válság esetén miképp változik, és ennek következtében

- miként emelkedik a késedelmes követelések mögötti tőkeszükséglet.
- miként nő az értékvesztés és céltartalékképzés.

VI.3.2. Az értékvesztések elszámolása és visszairása, a céltartalékok képzése és felhasználása meghatározására szolgáló módszerek.

„Kivonat a Monitoring -, Eszközértékelési -, Értékvesztés-elszámolási -, és Céltartalékképzési Szabályzatból”

A Takarékszövetkezet negyedévenként minősíti az alábbi tételeket:

- a) a hitelintézetekkel szembeni és az ügyfelekkel szembeni pénzügyi (és befektetési) szolgáltatásból eredő követelések, követelésjellegű aktív időbeli elhatárolások
- b) befektetési célú és forgatási célú, hitelviszonyt megtestesítő és tulajdoni részesedést jelentő értékpapírok,
- c) követelések fejében kapott és készletként nyilvántartásba vett eszközök
- d) függő és biztos (jövőbeni) kötelezettségek
- e) Minősítési kötelezettség alá tartoznak az eszközök között nyilvántartott peresített követelések, továbbá minden egyéb, Szövetkezeti Hitelintézetet érintő peres eljárás perértéke.

Az ügyletminősítés és értékelés elvégzésének fő szabályai

A Szövetkezeti Hitelintézet a minősítési kötelezettség alá eső tételek minősítésére az alábbi módszereket alkalmazza:

- Egyedi értékelés esetén eszközminősítési kategóriák alkalmazása.

- Csoportos egyszerűsített értékelés esetén értékelési csoportok alkalmazása. A 250/2000 Kormány rendelet 7. számú melléklete II. fejezetének (11) és V. fejezetének (3) bekezdéseiben hivatkozott, kisösszegűnek minősülő követelésekre a takarékszövetkezet, a megállapított összeghatárt alatti követelések tekintetében alkalmazza. A kisösszegűnek minősülő követelésekre vonatkozó összeghatár ügyfél/ügyfélcsoport szinten a Szövetkezeti Hitelintézet mindenkor auditált - korlátozások alapjául szolgáló - szavatoló tőkéje 1 %-a.

Mind az egyedi minősítés, mind a csoportos egyszerűsített értékelés alá tartozó tételleket, a következő 5 minősítési kategória egyikébe sorolja be:

- a) problémamentes
- b) külön figyelendő
- c) átlag alatti
- d) kétes
- e) rossz

Egyedi minősítés:

Az egyedi teljeskörű minősítés: az összeghatárt meghaladó kintlévőség, befektetés követelések fejében kapott készletek, vagy mérlegen kívüli vállalt kötelezettség esetében a kockázatok egyedi vizsgálatával, a következő szempontrendszer alapján:

A kockázatvállalások minősítése (a minősítési kategóriába sorolás) során - a kintlévőség jellegétől függően - együttesen kell vizsgálni és mérlegelni az alábbiakat:

- a) az ügyfél-, illetve partnerminősítés: a pénzügyi, illetve befektetési szolgáltatással érintett ügyfél vagy partner, illetve az értékpapír kibocsátójának pénzügyi helyzete, stabilitása, jövedelemtermelő képessége, és az ezekben bekövetkező változások,
- b) a törlesztési rend betartása (késedelmi idő): a kintlévőség törlesztésével kapcsolatban keletkezett tőke- és kamattörlesztési késedelmek alakulása,
- c) az ügyfélhez kapcsolódó országgkockázat (politikai kockázatra, transzferkockázatra nézve egyaránt) és az abban bekövetkezett változás,
- d) a fedezetként felajánlott biztosítékok értéke, mobilizálhatósága, hozzáférhetősége és az ezekben bekövetkezett változás,
- e) a tétel továbbértékesíthetősége, mobilizálhatósága (a piaci kereslet-kínálati viszonyok és az elérhető piaci árak, a kibocsátó saját tőkéjében való részesedés a befektetés arányában),
- f) a tételből adódó veszteségnek minősülő jövőbeni kifizetési kötelezettség.

A felsorolt szempontok szerinti vizsgálatot alapvetően az ügyfél-, és partnerminősítési adatokból, az analitikus nyilvántartási adatokból, valamint a fedezetértékelésre és az országgkockázatra előírt rendelkezésekből kiindulva kell elvégezni.

A minősítési kategóriába való besorolás során - a kintlévőség jellegétől, valamint attól függően, hogy az a teljeskörű szempontrendszeren alapuló (egyedi) vagy a csoportos egyszerűsített értékelés alá tartozik - először az a)-c), valamint az e)-f) pontok alapján kell megvizsgálni, hogy mekkora a kintlévőséggel összefüggésben várható jövőbeni veszteség, a megtérülés hiánya, illetve a veszteségjellegű jövőbeni fizetési kötelezettség, valamint a fedezet érvényesítésének várható költségei miatt. Ezt követően a valószínűsíthető jövőbeni veszteségből le kell vonni az adott tételhez kapcsolódó fedezetek értékét, azok érvényesítésének sorrendjét követve, és a fennmaradó, valószínűsíthető veszteségnek a kintlévőség bekerülési értékéhez (törlesztésekkel csökkentett bekerülési értékéhez) való viszonya alapján szükséges meghatározni, hogy az melyik súlysávhoz tartozó minősítési kategóriába kerülhet a kintlévőség besorolásra.

A fenti e) bekezdés szerinti minősítési szempontot alapvetően a befektetések, a követelés fejében kapott készletek és a mérlegen kívüli kötelezettségek, az f) bekezdés szerinti minősítési szempontot jellemzően a mérlegen kívüli kötelezettségek értékelését szolgáló besoroláshoz kell alkalmazni.

Az egyedi teljeskörű minősítés alá tartoznak:

- az összeghatár feletti kintlévőségek, illetve kockázatvállalások, ide nem értve az ezen összeghatárt meghaladó lakossági ügyféllel szembeni, a fogyasztási hitelek, jelzáloghitelből eredő követeléseket.
- a bankközi kihelyezések,
- a csőd-, felszámolási- és végelszámolási eljárások hatálya alá került ügyfelekkel szembeni kintlévőségek.

Az egyedi egyszerűsített minősítés:

Az összeghatárt meghaladó lakossági ügyféllel szembeni, a fogyasztási hitelek, jelzáloghitelből eredő követelések.

A lakossági ügyféllel szembeni, a fogyasztási hitelből, a jelzáloghitelből eredő követeléseket a Szövetkezeti Hitelintézet egyedi egyszerűsített eljárással minősíti, a fenti a-f pontok alatti szempontrendszer a, b, és d pontjaiban foglaltak vizsgálatával.

Az egyedi minősítések elvégzésekor a takarékszövetkezet a kintlevőség, befektetés, követelések fejében kapott készletek és mérlegen kívüli vállalt kötelezettség azon teljes fennálló részét minősíti, amellyel kapcsolatosan a veszteség keletkezésének kockázata fennáll. A minősítést az egy szerződés alapján fennálló kintlevőség (követelés) egészére vonatkozóan végzi.

Ennek megfelelően minősített rész:

- a tőkeköveteléseket /később esedékes, illetve a lejárt tőkeösszegeket/,
- a kamat- és kamatjellegű követeléseket /az esedékes, de még be nem folyt, illetve a lejárt összegek alapulvételével, valamint a késedelmi kamatokat/, különös figyelemmel a függővé tétel szabályaira,
- az egyes kockázatvállalásokhoz kapcsolódó díj követeléseket /esedékes, illetve lejárt összegek alapján/.

Csoportos egyszerűsített értékelés: Az összeghatárt meg nem haladó kintlevőség, befektetés, követelések fejében kapott készletek vagy mérlegen kívüli vállalt kötelezettség esetében. A minősítés a késedelmi határidők (törlesztési rend betartása), az összeghatárt meg nem haladó kintlevőségek törlesztésével kapcsolatban keletkezett tőke- és kamattörlesztési késedelmek alakulásának alapulvételével történik.

Csoportos egyszerűsített értékelés alá tartoznak:

- azok a kintlevőségek, illetve kockázatvállalások, amelyek kisebbek a meghatározott összeghatárnál,
- és az összeghatár alatti és azt elérő lakossági ügyféllel szembeni, fogyasztási hitelek, jelzáloghitelből eredő követeléseket és a lakosság felé vállalt egyéb banki kockázatok.

Nem tartozik a csoportos egyszerűsített értékelés alá azon kintlevőségek, melyek késedelme meghaladja a három évet. Az egyedi minősítésre vonatkozó szabályok szerint kell ezen kintlevőségeket minősíteni.

Az értékvesztés elszámolás, céltartalék-képzés szabályai.

A Szövetkezeti Hitelintézet az eszközökkel összefüggésben felmerülő hitelezési, befektetési és országkockázatokat az eszközök után elszámolt értékvesztéssel és annak visszaírásával veszi figyelembe az eredményben, a felmerült kamat és árfolyamkockázat, valamint a mérlegen kívüli kötelezettségekhez kapcsolódó kockázat és minden egyéb kockázat fedezetére pedig kockázati céltartalékot képez.

- Értékvesztést kell elszámolni – a mérlegkészítés időpontjában rendelkezésre álló információk alapján – a követelés könyv szerinti értéke és a követelés várhatóan megtérülő összege közötti – veszteségjellegű – különbség összegében ha ez a különbség tartósan mutatkozik és jelentős összegű.
- Amennyiben az adós minősítése alapján a követelés várhatóan megtérülő összege jelentősen meghaladja a követelés könyv szerinti értékét, a különbséggel a korábban elszámolt értékvesztést visszaírással csökkenteni kell.

Egyedileg elszámolt értékvesztés, céltartalék mértéke:

Az egyedi ügyletminősítési eljárással minősített eszközöknél minősítési kategóriánként az egyedileg elszámolt értékvesztést, a céltartalékot úgy kell meghatározni, hogy az egyedileg elszámolt értékvesztés, illetve megképzett kockázati céltartalék halmozott állományának a tétel bekerülési értékéhez (illetve törlesztésekkel csökkentett bekerülési értékéhez), a mérlegen kívüli kötelezettség nyilvántartási értékéhez viszonyított aránya a minősítés szerinti besorolással meghatározott következő súlysávokon belül kell legyen:

a) problémamentes	0 %
b) külön figyelemre méltó	1-10 %
c) átlag alatti	11-30 %
d) kétes	31-70 %
e) rossz	71-100 %

Az adott minősítési kategóriába sorolt kintlevőség, befektetés, követelések fejében kapott készlet vagy mérlegen kívüli vállalt kötelezettség után a fentiek szerinti súlysávban meghatározott mértékben kell értékvesztést elszámolni, illetve kockázati céltartalékot képezni, mely az adott tétel minősítése szerinti értékvesztés, illetve kockázati céltartalék szükséges szintje.

Csoportos egyszerűsített értékvesztés elszámolás, illetve céltartalék-képzés:

A csoportos egyszerűsített minősítés keretében egyszerűsített minősítési eljárással (a törlesztési határidők, késedelmek alakulásának alapulvételével, illetve fedezettséggel kombinált) minősített kintlevőségek - a szabályzatban rögzített összeghatár alatti és azt elérő tételek - esetében a Szövetkezeti Hitelintézet az értékvesztés elszámolását, illetve a képzendő céltartalék (illetve a minősítés) meghatározását az alábbiak szerint végzi.

Lejárt napok száma		Fedezettség*		
Lakosság	Egyéb	150 % felett	75 - 150 % között	75 % alatt
ÉV kulcs				
0-30	0-15	0	0	0
31-60	16-60	0	0	5
61-90	61-90	0	10	20
91 - 365	91 - 365	20	40	50
366 - 730	366 - 730	40	71	90
Nagyobb, mint 730	Nagyobb, mint 730	70	85	100

A minősítési kategóriába sorolás az alábbiak szerint történik:

Értékvesztés kulcs	Hitkr. szerinti minősítési kategóriák
0 %	Problémamentes (1)
1-10 %	Külön figyelendő (2)
11-30 %	Átlag alatti (3)
31-70 %	Kétes (4)
71% - 100 %	Rossz (5)

Céltartalék-képzés szabályai:

Kockázati minősítésen alapuló céltartalékot kell képezni a mérlegen kívüli tételek közé tartozó - függő kötelezettségek és a biztos (jövőbeni) kötelezettségek után, az egyéb ráfordításokkal szemben.

Függő, illetve biztos (jövőbeni) kötelezettségként kezeli a Szövetkezeti Hitelintézet

- a garanciákat,
- a kezességvállalást,
- a hitelkereteket,
- az akkreditíveket,
- a származtatott ügyletekből fennálló kötelezettségeket [az opciós, a határidős adásvételi ügyletek] – amennyiben nem tartoznak a valós értéken történő értékelési eljárás szabályai alá,
- a passzív perek perértékét, továbbá
- azokat a tételeket is, amelyeket a Hitkr. 20. §-a és az Szmt. 41. § (1) bekezdése ilyenként határoz meg.

A függő kötelezettségek közül csak azok tartoznak céltartalék képzési kötelezettség alá, amelyek nem valamely mérlegben fennálló kötelezettséggel összefüggésben keletkeztek.

VI.3.3. A számviteli beszámítások utáni kitettség értékek hitelezési kockázat-mérséklés figyelembevétele előtti összege és a kitettség értékek átlagos értéke kitettségi osztályonkénti bontásban

Adatok: millió Ft

Kitettségi osztályok	Nettó kitettség összege	Nettó kitettség Db	Nettó kitettség átlagos összege
Központi kormány, központi bank	2939,384	12	244,949
Regionális kormány, helyi önkormányzat	5,871	5	1,174
Hitelintézet, befektetési vállalkozás	1595,83	6	265,972
Vállalkozás	533,295	58	9,195
Lakosság	975,733	3563	0,274
Ingatlannal fedezett kitettség	1240,015	382	3,246
Késedelmes tételek	163,886	378	0,434
Egyéb tételek	577,061	28	20,609
Összesen	8031,075	4432	545,852

VI.3.4. A kitettségek földrajzi - legalább országokénti – megoszlása kitettségi osztályonként

A takarékszövetkezetnek nincs határon átnyúló tevékenysége.

VI.3.5. A kitettségek gazdasági ágazatbeli megoszlása kitettségi osztályonként

A takarékszövetkezet az ágazati koncentrációt az **MNB ágazati szerkezetben méri a nettó fedezetlen kitettséget számítva**. Az ágazati limiteknél nem kerülnek figyelembe vételre a hitelintézetekkel, az önkormányzatokkal, és az központi kormánnyal, központi bankkal szembeni kitettségek, illetve az általuk garantált kitettségek. Az egyéni vállalkozók az általuk jellemzően végzett gazdasági tevékenységhez legközelebb álló ágazathoz kerültek besorolásra.

Adatok: millió Ft

	Lakosság	Vállalat	Ingatlanl fedezett	Késedelmes tétel	Az ágazati limiteknél figyelembe nem vett kitettségek	Ágazat összesen	Ágazat aránya
A) Mezőgazd. Vadgazdálk. Erdőgazdaság	6,950	53,774	57,608	11,973	0,000	130,305	2%
C) Bányászat	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0%
D) Feldolgozóipar	21,101	17,934	51,821	1,436	0,000	92,292	1%
E) Villamos energia ipar	0,000	8,022	0,000	3,214	0,000	11,236	0%
F) Építőipar	14,963	16,958	9,014	0,000	0,000	40,935	1%
G) Keresked Jarműjavítás	25,957	65,972	66,561	2,872	0,000	161,362	2%
H) Vendéglátás	2,693	10,043	22,546	7,610	0,000	42,892	1%
I) Szállítás, raktározás, Távközlés	6,178	27,947	37,820	0,000	0,000	71,945	1%
J) Pénzügyi tevékenység	8,861	0,000	0,000	5,545	0,000	14,406	0%
K) Ingatlan, Gazd. szolg.	11,776	53,377	23,401	14,152	0,000	102,706	1%
L) Közig. Védelem	0,000	0,000	0,787	0,689	0,000	1,476	0%
M) Oktatás	0,779	0,000	0,000	0,000	0,000	0,779	0%
N) Eü-i, szoc. ellátás	3,917	8,122	3,272	0,424	0,000	15,735	0%
O) Egyéb közösségi, szoc. ellátás	0,024	0,000	0,000	0,000	0,000	0,024	0%
NN) Ismeretlen ágazat	569,684	10,560	952,285	97,418	5 715,035	7 344,982	91%
Kitettség összesen:	672,883	272,709	1 225,115	145,333	5 715,035	8 031,075	100%

VI.3.6. A kitettségek hátralévő futamidő szerinti csoportosítása kitettségi osztályonként

Adatok: millió Ft

Kitettségi osztályok	Hátralévő futamidő			Lejárt	Összesen
	0-1 év	1-5 év	5 éven túl		
Központi kormány, központi bank	1 677,008	914,224	598,536	0,000	3 189,768
Regionális kormány, helyi önkormányzat	5,865	0,000	0,000	0,005	5,870

Hitelintézet, befektetési vállalkozás	1 111,423	0,000	57,868	0,000	1 169,291
Vállalkozás	101,483	50,391	120,736	0,102	272,712
Lakosság	217,119	378,859	71,411	5,495	672,884
Ingatlannal fedezett kitétség	54,005	213,223	952,946	4,941	1 225,115
Késedelmes tételek	10,963	37,613	68,727	28,035	145,338
Egyéb tétel	14,021	57,828	1 278,248	0,000	1 350,097
Összesen	3 191,887	1 652,138	3 148,472	38,578	8 031,075

VI.3.7. A késedelmes tételek és a hitelminőség-romlást szenvedett kitétségek ügyfélkategória szerinti megoszlása

Ügyfél kategória	Összeg (millió Ft)	Arány (%)
A	16,088	5%
B	18,709	5%
C	58,995	17%
D	31,271	9%
E	218,05	64%
Összesen	343,113	100%

VI.3.8. Ügyfélkategória szerinti megoszlásban az elszámolt és visszaírt értékvesztés és a képzett és felhasznált céltartalék összege

Adatok: millió Ft

Kat.	Nyitó		Képzés		Visszaírás		Záró	
	Értékveszt.	Céltart.	Értékveszt.	Céltart.	Értékveszt.	Céltart.	Értékveszt.	Céltart.
A	0,862	0,000	3,106	0,000	-1,841	0,000	2,129	0,000
B	2,483	0,000	4,449	0,000	-4,219	0,000	2,713	0,000
C	2,853	0,000	7,048	0,008	-5,737	-0,008	4,172	0,000
D	3,247	0,000	4,535	0,000	-1,564	0,000	6,227	0,000
E	72,494	0,620	81,451	0,700	-41,911	-0,660	112,023	0,660
Össz	81,941	0,620	100,590	0,701	-55,272	-0,661	127,264	0,660

VI.3.9. A hitelminőség-romlást szenvedett és késedelmes kitétségek - az elszámolt értékvesztésekkel, illetve képzett céltartalékokkal csökkentve - földrajzi - legalább országokénti - megoszlás szerinti bontásban.

A takarékszövetkezetnek nincs határon átnyúló tevékenysége.

VI.3.10. Hitelminőség-romlást szenvedett kitétségek elszámolt értékvesztése, képzett céltartalékai

millió Ft

Nyitó		Képzés		Visszaírás		Záró	
Értékveszt.	Céltart.	Értékveszt.	Céltart.	Értékveszt.	Céltart.	Értékveszt.	Céltart.
80,842	0,620	99,737	0,701	-53,320	-0,661	127,261	0,660

VII. SZTENDERED MÓDSZER

VII.1. SZTENDERD MÓDSZER ALKALMAZÁSA ESETÉN ELISMERT KÜLSŐ HITELMINŐSÍTŐ SZERVEZET VAGY EXPORTHITEL ÜGYNÖKSÉG ALKALMAZÁSA

Kivonat a Hitelezési kockázat minimális szabályozási tőkekövetelménye megállapításának szabályzatából.

Az elismert külső hitelminősítő szervezetekre vonatkozó szabályok

A takarékszövetkezet azon hitelminősítő szervezeteket, melyeket a PSZÁF elfogad, a PSZÁF általi elfogadást követően automatikusan elfogadja.

Az alábbi PSZÁF által is elfogadott külső hitelminősítési szervezet minősítésit vesszük figyelembe:

Az elismerés alapja:

- Fitch Ratings Ltd. (Fitch)
- Moody's Investors Service (Moody's)
- Standard and Poor's (S & P)
- Japan Credit Rating (JCR),

A központi kormánynak és a központi banknak van elismert külső hitelminősítő szervezet általi hitelminősítése, ezért a központi kormánnyal és a központi bankkal szembeni kitettségnél a PSZÁF által a hitelminősítéshez hozzárendelt besorolás alapján az egyes besorolásokhoz a megadott kockázati súlyok alkalmazandóak.

A hitelintézetek, befektetési vállalkozások, és az önkormányzatok kitettségi osztályokhoz rendelt kockázati súlyok meghatározása a központi kormányzat minősítési besorolásának következménye.

Vállalkozással szembeni kitettségek nem rendelkeznek elismert külső hitelminősítő szervezet általi minősítéssel.

Kereskedési könyvön kívüli értékpapírok minősítése:

- forintban denominált magyar állampapírok, jegybanki papírok központi kormánnyal, központi bankkal szembeni kitettséghez rendelt kockázati súly:0%
- fedezett kötvény: központi kormánnyal, központi bankkal azonos kockázati súlyozású, általa garantált kitettség
- hitelintézeti kötvény, részvény: hitelintézettel szembeni kitettségnél a központi kormányzat minősítésén alapuló módszer
- befektetési jegy az értékpapírt kezelő társaság PSZÁF felügyelete alá tartozik, a kollektív befektetési forma portfóliójának eszközkategóriái alapján kerülnek meghatározásra.
- egyéb tartós befektetések: vállalkozással szembeni kitettség.

Exporthitel-ügynökség hitelminősítésének alkalmazása

A takarékszövetkezet azon hitelminősítő szervezeteket, melyeket a PSZÁF elfogad, a PSZÁF általi elfogadást követően automatikusan elfogadja.

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete a Hkr. 23. §-ában foglaltak alapján az alábbi exporthitel-ügynökséget Magyarországon is elismert exporthitel-ügynökségnek minősíti.

Az exporthitel-ügynökséget elismerő felügyeleti hatóság		Elismert exporthitel-ügynökség
Franciaország felügyeleti hatósága	COFACE,	A 196/2007. (VII. 30.) Korm. rendelet 23§-ában foglaltak szerint.

VIII. HITELEZÉSI KOCKÁZAT-MÉRSÉKLÉS

VIII.1. Mérlegen belüli és kívüli nettósításra alkalmazott szabályzatok főbb elvei

A tőkekövetelmény mérséklésénél a Takarékszövetkezet nem számol a nettósításból adódó hatásokkal.

VIII.2. Biztosítékok értékelésére és kezelésére szolgáló szabályzatok főbb elveit és pontjait, az elismert biztosítékok főbb típusait

Kivonat a Fedezetértékelési Szabályzatból.

A biztosítékok elfogadásának, szempontjai, a biztosítékok csoportosítása

Hitel/ pénz és tőkepiaci ügyletek fedezete céljából csak olyan - az ügyfél, vagy annak javára harmadik személy által - felajánlott biztosíték fogadható el, amely(nek)

- a) fizikai megléte (hozzáférhetősége, tárolási helye, stb.), jogi státusza hitelt érdemlő dokumentumokkal alátámasztott és ellenőrizhető,

- b) biztosíték a biztosítéknyújtó személy tulajdonában van, vagy azzal szabadon rendelkezhet, valamint a biztosíték eredete, továbbá pertől, tehertől és igényektől mentessége igazolt,
- c) ténylegesen értékkel bír, vagy értéke megállapítható és bizonyítható,
- d) biztosíték mobilizálható, valós piaccal rendelkezik, értékesíthető vagy értékesítésének feltételei megteremthetők.

Nem fogadhatók el biztosítékként olyan vagyoni eszközök (azok az ingóságok, vagy ingatlanok), amelyek törvényi rendelkezések tilalma szerint nem képezhetik szokásos kereskedés tárgyát (pl. fegyverek, drogok, stb.).

Nem fogadhatók el értékkel - vagy csak külön döntéssel - biztosítékként olyan vagyoni eszközök (azok az ingóságok, vagy ingatlanok), amelyek

- forgalomképesek ugyan, de értékesítésük az átlagos piaci körülményeknél nehezebben lehetséges, vagy speciális szakértelmet igényel (pl. különleges berendezések, műkincsek, szőrmeárúk stb.);
- forgalmi értéke piaci átlagár, hivatalos árjegyzék stb. hiányában egyedi jellegük, az átlagosnál kockázatosabb mobilizálhatóság és a kalkuláció nehézsége miatt kellő biztonsággal nem állapítható meg (pl. sportlétesítmények);
- nem forgalomképesek, vagy forgalomképességükkel kapcsolatosan aggályok merülnek fel.

Szabályozói tőkekövetelmény számítás szempontjából figyelembe vehető biztosítékok:

- A Szövetkezeti Hitelintézetnél zárolt készpénzóvadék (beleértve a betétet is)
- A Szövetkezeti Hitelintézetnél zárolt állampapír óvadék
- A Szövetkezeti Hitelintézet javára hitelintézetnél, befektetési vállalkozásnál óvadékként zárolt állampapír
- A Szövetkezeti Hitelintézetnél zárolt vállalati kötvény
- A Szövetkezeti Hitelintézetnél zárolt részvényóvadék
- A Szövetkezeti Hitelintézet javára hitelintézetnél, befektetési vállalkozásnál óvadékként zárolt részvény
- Állami készfizető kezességvállalás, állami garancia
- Bankgarancia, bankkezesség, hitelintézetek készfizető kezessége
- Garantiqa Hitelgarancia Zrt. készfizető kezességvállalása
- Agrár- Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány készfizető kezessége
- MV Zrt. készfizető kezessége
- Kockázátvállalási szerződés
- Más hitelintézetnél óvadékként, vagy letétként elhelyezett készpénz, vagy betét
- Önkormányzati garanciavállalás, készfizető kezességvállalás
- Egyéb személy készfizető kezességvállalása
- Jelzálogjog lakó ingatlanon
- Jelzálog kereskedelmi ingatlanon
- Egyéb, a szabályozás szerint elfogadható biztosítékok

A fedezetek, jogi biztosítékok elismerhetősége tekintetében –a szabályozói tőkekövetelmény számítás szempontjából - a Szövetkezeti Hitelintézet

- a hitelezési kockázat tőkekövetelményét a sztenderd módszer szerint, valamint
- a hitelezéskockázat-mérséklés hatásának számítását a

a pénzügyi biztosítékok egyszerű módszere szerint számítja a felügyeleti volatilitási korrekciós tényezők alkalmazásával.

A Szövetkezeti Hitelintézet, a vonatkozó jogszabályi előírások alapján a hitelezéskockázat-mérséklési eljárásának alkalmazása során a következő fedezeteket kezeli elismert hitelkockázati fedezetként:

1. A Szövetkezeti Hitelintézet által elismerhető, előre rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezetek:

a) A pénzügyi biztosíték (különösen az óvadék).

A szabályozói allokáció során a Szövetkezeti Hitelintézet értékkel bíró hitelkockázati fedezetként az alábbi pénzügyi biztosítékokat ismeri el:

1. a Szövetkezeti Hitelintézetnél óvadékként zárolt, vagy az ügyfél rendelkezési jogával nem érintett zárolt óvadéki számlán elhelyezett készpénz vagy betét
2. A Szövetkezeti Hitelintézet javára zárolt és óvadékban hitelintézetnél, vagy befektetési vállalkozásnál elhelyezett készpénz, vagy betét (erre a garancia típusú biztosítékok szerinti szabályok vonatkoznak)
3. A Szövetkezeti Hitelintézet javára, a Szövetkezeti Hitelintézetnél, vagy letétkezelőnél óvadékba adott és zárolt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok, melyek kielégítik a jogszabályi feltételeket
 - központi kormány, központi bank, a jogszabályban meghatározottnak megfelelő regionális kormány vagy helyi önkormányzat, a jogszabályban rögzítetteknek megfelelő közszektorbeli intézmény, a jogszabály szerinti multilaterális fejlesztési bank és a jogszabály szerinti nemzetközi szervezet által kibocsátott, hitelviszonyt megtestesítő értékpapír, amelyet egy elismert külső hitelminősítő szervezet vagy export hitel ügynökség minősített és legalább 4. hitelminősítési besorolású,
 - hitelintézet vagy befektetési vállalkozás, a jogszabályi feltételeknek megfelelő regionális kormány vagy helyi önkormányzat, a jogszabály szerinti közszektorbeli intézmény, vagy multilaterális fejlesztési bank által kibocsátott, hitelviszonyt megtestesítő értékpapír, amelyet egy elismert külső hitelminősítő szervezet minősített és legalább 3. hitelminősítési besorolású,
 - vállalkozás által kibocsátott, hitelviszonyt megtestesítő értékpapír, amelyet egy elismert külső hitelminősítő szervezet minősített és legalább 3. hitelminősítési besorolású,
 - tőzsde indexben szereplő részvény vagy átváltoztatható kötvény, vagy
 - olyan, hitelintézet által kibocsátott, hitelviszonyt megtestesítő, elismert külső hitelminősítő szervezet által nem minősített értékpapír, amely
 - a) elismert tőzsdén jegyzett,
 - b) nem minősül hátrasorolt kötelezettségnek,
 - c) a kielégítési sorrendben azonos helyen szerepel a hitelintézetnek más olyan hitelviszonyt megtestesítő értékpapírával, amely elismert külső hitelminősítő szervezet által minősített és legalább 3. hitelminősítési besorolású értékpapír,
 - d) a hitelnyújtó hitelintézet nem rendelkezik olyan információval, amely a c) pontban meghatározottnál alacsonyabb hitelminősítést indokolna, és
 - e) esetében az értékpapír likviditása (értékesíthetősége, átruházhatósága) megfelelő
 - befektetési arany,

A szabályozói tőkekövetelmény meghatározása kapcsán a Szövetkezeti Hitelintézet az ügyfele által vagy kapcsolt vállalkozása által kibocsátott, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírt fedezetként nem ismer el.

b) Egyéb, előre rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezet.

A Szövetkezeti Hitelintézet egyéb, előre rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezetként elismeri a szabályozói tőkekövetelmény meghatározása kapcsán

- az életbiztosítási kötvényt vagy szerződést, ha az életbiztosítási kötvényből vagy szerződésből eredő követelésre a Szövetkezeti Hitelintézet javára zálogjogot alapítottak, valamint
- a más hitelintézet által kibocsátott értékpapírt, ha azt a kibocsátó kérésre visszavásárolja

A Szövetkezeti Hitelintézet által a szabályozás szerint elismerhető, előre nem rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezetek:

- a garancia és a készfizető kezesség.

Elismerhető garanciát és készfizető kezességet nyújthat:

- a) központi kormány és központi bank,
- b) regionális kormány és helyi önkormányzat – 2012. január 1-től az önkormányzatok hazai devizában denominált garanciáinak és kezességeinek súlya 20%,
- c) multilaterális fejlesztési bank,
- d) nemzetközi szervezet (Európai Közösség, Nemzetközi Valutaalap, Nemzetközi Fizetések Bankja),
- e) közszektorbeli intézmény (amely tevékenységét döntő mértékben helyi önkormányzat számára és a helyi önkormányzattól (és a többségi fenntartó helyi önkormányzathoz nem száz százalékos kockázati súlyt kell rendelni) származó bevételből végzi)
- f) hitelintézet és befektetési vállalkozás,
- g) vállalkozás, ideértve a hitelintézet és a befektetési vállalkozás anyavállalatát, leányvállalatát és Szmt. szerinti kapcsolt vállalkozását, ha

1. az elismert külső hitelminősítő szervezet általi minősítéssel és legalább 2. hitelminősítési besorolással rendelkezik
- h) a hitelintézettel egyenértékű prudenciális szabályozásnak megfelelő pénzügyi vállalkozás.

A fenti utolsó rendelkezés alapvetően a Garantiqa Hitelgarancia Zrt. a Magyar Vállalkozásfinanszírozási Zrt. (a továbbiakban: MV Zrt.) és az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány által nyújtott készfizető kezességet, garanciát érinti:

2. Ingatlan biztosíték

A sztenderd módszer alkalmazásának keretében egy kitettség akkor tekinthető ingatlannal fedezett kitettségnek, ha az ingatlan, mint fedezet elismert hitelkockázat mérséklő tétel, így az ingatlanra vonatkozó elismerhetőségi feltételek teljesítésére kiemelt figyelmet kell fordítani

VIII.3. Garanciát nyújtók és kezességet vállalók és azok hitelminősítési kategóriái, valamint a hitelderivatíva partnerek hitelminősítési kategóriái

A Takarékszövetkezet hitelezési kockázat mérséklő biztosítékként a magyar állam, a Garantiqa Hitelgarancia Zrt, az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány által, vállalt kezességeket, nyújtott garanciákat veszi figyelembe.

	Magyarország hosszú lejáratú devizaadósságának minősítése 2013.12.31.			
	Moody's	Standard & Poor's	Fitch Ratings	JCR
Központi kormány és központi bank	Ba1-	BB-	BB+	BBB-

Kettőnél több elismert külső hitelminősítő szervezet hitelminősítése esetén a két legalacsonyabb kockázati súlyt eredményező hitelminősítéshez tartozó kockázati súlyok közül a magasabbat kell alkalmazni.

Mindezek alapján a magyar állam hitelminősítésén alapuló kockázati súly az alábbiak szerint alakul.

Kezességet vállalók hitelminősítési kategóriái, kockázati súlyai

	1	2	3	4	5	6
	0%	20%	50%	100%	100%	150%
Központi kormány, központi bank					X	
	1	2	3	4	5	6
	20%	50%	100%	100%	100%	150%
Hitelintézet, befektetési vállalkozás					X	

A PSZÁF E/I-1196/2007. számú határozata alapján a Garantiqa Hitelgarancia Zrt. kérelme alapján a társaságot a hitelintézettel egyenértékű prudenciális szabályozásnak megfelelő pénzügyi vállalkozásnak ismerte el.

A PSZÁF az EN-I-1599/2010. sz. határozatában engedélyezte az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány 2011.01.01-től kezdődő hatállyal hitelintézettel egyenértékű prudenciális szabályozásnak megfelelő pénzügyi vállalkozásként működjön.

Ezzel mindkét intézmény kockázati súlyozása a hitelintézetek és befektetési vállalkozások kockázati súlyozásának megfelelően alakul.

VIII. 4. Hitelezési kockázat-mérséklés során felmerülő piaci- vagy hitelezési-kockázati koncentrációkkal kapcsolatos információk

Kivonat a Koncentrációs kockázat szabályzatból.

A **hitelkockázatok koncentrációja** alatt az egyes ügyfelekkel és kereskedelmi partnerekkel szembeni olyan követelés eloszlását értünk, mikor az ügyfelek/partnerek viszonylag kisszámú csoportjának vagy nagyobb csoportjának közös okra/okokra visszavezethető nem-teljesítése veszélyezteti az intézmény üzletszerű működését.

A koncentrációs kockázatot a takarékszövetkezet lényeges kockázatának tekinti.

Koncentrációs kockázatok alábbi fajtáit méri a Takarékszövetkezet:

- Egy ügyféllel/ ügyfélcsoporttal szembeni kitettség a Hpt. nagykockázat vállalására vonatkozó szabályai szerint
- Az ügyfelek portfólió szintű koncentrációja: A Bázis II. szabályozás a koncentrációs kockázatok miatti ún. granularitási kiigazítás miatti többlet tőkeszükségletet az adósok portfólió szintű koncentrációjára értelmezi, mivel a belső minősítésre alapuló módszereknél a kialakított szabályozási modell azzal számolt, hogy a portfóliók granularisak, és nincsenek bennük jelentős koncentrációk.
- Ágazati koncentráció: A takarékszövetkezet a kitettség értéket az integrációs szinten kialakított ágazati szerkezetben méri a nettó fedezetlen kitettséget számítva. Az ágazatoknál nem kerülnek figyelembe vételre a hitelintézetekkel, az önkormányzatokkal szembeni kitettségek.
- Biztosítéki koncentráció: Az egyenes adós nem teljesítése esetén a hitelintézetnek abból is vesztesége keletkezhet, ha a fedezetet nem tudja érvényesíteni, mert annak kötelezettje sem tud teljesíteni. A takarékszövetkezet ezért nyomon követi azokat a koncentrációkat, ahol a fedezetek elfogadása kapcsán az egyenes adós kockázatát a fedezetet nyújtó kockázata kockázata helyettesíti (helyettesítési elv). A kitettség mérésénél ezért a takarékszövetkezet a garanciákkal, a készfizető kezességekkel és az óvadékokkal számol.
- Termék koncentráció

A túlzott koncentrációk kialakulásának megelőzésére a takarékszövetkezet az adott koncentrációs típusoknál limiteket határoz meg. A koncentrációs kockázatokra vonatkozó limit megállapításnak összhangban kell lenni a takarékszövetkezet kockázati étvágájával, a kockázati étvágá szerinti meghatározott minimális tőkeszinttel.

A takarékszövetkezet a következő koncentrációkra határoz meg limiteket:

- egy adóscsoportra vonatkozó belső limitek
- adósok portfólió szintű koncentrációja
- ágazati koncentráció
- biztosítéki koncentráció (egy ügyféllel/ügyfélcsoporttal szembeni közvetlen és közvetett kitettségek)
- termék- termékcsoporthatárak
- ügyfél limitek

VIII. 5. Kitettségek - mérlegen belüli és kívüli nettósítás utáni - értéke, amelyek esetében készfizető kezességet, garanciát vagy hitelderivatívát vettek figyelembe

A takarékszövetkezet hitelezési kockázatcsökkentő garancia és kezesség típusú biztosítékként a Garantiqa Hitelgarancia Zrt. és az AGHVA Zrt. által nyújtott garanciák államilag viszontgarantált részét fogadja el.

Adatok: millió Ft-ban

	Garancia, kezességvállalás összege (HG Zrt, AGVHA Zrt)
Összesen:	291,735

VIII. 6. Kitettségi osztályokra vonatkozóan az elismert pénzügyi biztosítékok és más elismert hitelkockázati fedezetek által - a volatilitási korrekciós tényező, valamint a mérlegen belüli nettósítás figyelembevételével számított - fedezett, teljes kitettség értéke

Adatok: millió Ft

Kitettségi osztályok	Pénzügyi biztosítékok
Elismert pénzügyi biztosítékokkal fedezett kitettségek	77,125

IX. KERESKEDÉSI KÖNYV

A takarékszövetkezetnek a Befektetési szabályzatában rögzítettek szerint nincsenek kereskedési szándékkal tartott pozíciói. Szabad forrásait kizárólag diszkont kincstárjegyekben és az MTB Zrt-nél lekötött bankközi betétben, lejáratig tartja.

A takarékszövetkezet ezért kereskedési könyvi kockázatokra sem tőkekövetelményt, sem belső tőkeszükségletet nem számol.

X. KERESKEDÉSI KÖNYVBEN NEM SZEREPLŐ RÉSZVÉNYEK, POZÍCIÓK

Kereskedési könyvben nem szereplő részvények

A takarékszövetkezet mérlegében 2013.12.31-án az alábbi, befektetési célú részvények szerepelnek

Adatok: millió Ft-ban	
Megnevezés	Mérleg szerinti érték
MTB Zrt. részvény	57,868
Banküzlet Zrt. részvény	0,300
Tak-Invest Kft részvénye	4,433

A takarékszövetkezet együttműködési keretszerződés alapján üzleti kapcsolatban áll a Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt-vel, egyben a takarékszövetkezet számlavezető bankja.

A takarékszövetkezet befektetési céllal vásárolt MTB Zrt részvényeket.

Nem rendelkezünk olyan információval, mely alapján a befektetési célú részesedések után értékvesztés elszámolása vált volna szükségessé.

2013. évben részvényértékesítés nem történt, ezért értékesítésből származó eredmény nem keletkezett.

Kereskedési könyvben nem szereplő pozíciók kamatkockázata

A takarékszövetkezet a lejáratral rendelkező instrumentumok lejárat előtti előtörlesztését illetve a betét felmondását, valamint a lejárat nélküli szerződések tartós részét, a magbetéteket nem modellezi.

Kivonat a Nem kereskedési könyvi kamatkockázat kezeléséről szóló szabályzatból.

A pénzügyi közvetítői tevékenység alapvető sajátossága a kamatozó eszközök és források meghatározó aránya – jellemzően - a mérlegben, illetve a mérlegen kívül. A hitelintézeti tevékenység komplex jellegéből adódóan a finanszírozó állományok és azok forrásának jellemzői jelentősen eltérhetnek, ebből adódóan kell kamatkockázattal számolni.

Kamatkockázat a piaci kockázat (kamat-, devizaárfolyam-, részvényárfolyam-kockázat) egy formája.

A kamatkockázat a piaci kamatláb változásának a takarékszövetkezet pénzügyi helyzetére, kamateredményére gyakorolt lehetséges hatása. A kamatkockázat annak a jelenlegi, illetve jövőbeni kockázata, hogy a takarékszövetkezet nyeresége (közvetve a tőkéje) csökken vagy teljes mértékben elvész a piaci kamatlábak, hozamok szintjének, arányainak változásából eredően.

A kamatláb kockázat forrásai, fajtái:

- a kamatlábak időbeli változása és a cash-flow-k időbeli változása közötti eltérés (újraárazási vagy átárazódási kockázat),
- a kamatlábak között fennálló kapcsolatok megváltozása az egyes piacokat, termékeket jellemző hozamgörbék között (bázis kockázat),
- ugyanazon termék, vagy piac vonatkozásában az egyes lejáratú tartományokban a kamatlábak közötti kapcsolatok megváltozása (hozamgörbe kockázat),
- a termékekben rejlő rejtett, kamatlábbal kapcsolatos opciók (opciós kockázat).

A Takarékszövetkezet a lejáratral rendelkező instrumentumok lejárat előtti előtörlesztését illetve a betét felmondást nem modellezi. A lejárat nélküli szerződések (pl. folyószámla betét, folyószámlahitel stb.) tartós részét sem modellezi.

A Takarékszövetkezet sztenderd kamatláb sokkot feltételező számítást (stressz tesztet) végez minden olyan devizanemre, amelyekben denominált, a nem-kereskedési könyvben nyilvántartott eszközeinek, forrásainak és mérlegen kívüli ügyleteinek összege meghaladja a mérlegfőösszeg 5 %-át.

A Takarékszövetkezet a nem-kereskedési könyvi kamatkockázat mérését – a sztenderd kamatláb sokkokat feltételező - az ún. duration gap elemzés módszertanával, havonta végzi.

A takarékszövetkezet a duration gap módszer alapján banki könyvhöz (nem kereskedési könyv) tartozó instrumentumoknak nettó jelenérték változást méri. A mérés alapján kialakította a devizanemenként a portfólió nettó jelenérték változását mutató arányt, amely az adott devizanemhez tartozó súlyozott összeg és a szavatoló tőke aránya. Amennyiben a súlyozott összeg meghaladja a szavatoló tőke 20%-át, tőkeképzés válik szükségessé.

Nem kereskedés könyvi kamatkockázat stressz teszt 2013. évben

Időszak/devizanem	Súlyozott összeg a szavatoló tőke arányában
2013.I.	3,74%
2013.II.	12,01%
2013.III.	13,18%
2013.IV.	11,43%

XI. ÉRTÉKPAPÍROSÍTÁS

Értékpapírosításra a takarékszövetkezet nem számít tőkekövetelményt.

XII. PARTNERKOCKÁZAT KEZELÉS

A takarékszövetkezetnek nincsenek származtatott ügyletei, ezért partnerkockázatra nem számol tőkekövetelményt.

XIII. MŰKÖDÉSI KOCKÁZAT

Kivonat a Működési kockázatkezelés általános rendszeréről szóló szabályzatból.

A takarékszövetkezet a működési kockázat tőkekövetelményét **az alapmutató módszerével** számolja.

A működési kockázat alapmutató módszere szerinti tőkekövetelmény számítás elve azon alapul, hogy a működési kockázat a tevékenység méretével egyenes arányban növekszik, és a tevékenység mérete az irányadó mutatóval jól jellemezhető.

Az alapmutató módszere szerinti tőkeszámításhoz a takarékszövetkezetnek az eredménykimutatás alapján kell kiszámolnia az irányadó mutatót az alábbiak szerint:

- a kapott kamat és kamat jellegű bevétel, valamint a fizetett kamat és kamat jellegű ráfordítás különbözete, és
- a bevételek forgatási célú részvényekből, részesedésekből (osztalékok, részesedések), kapott (járó) jutalék- és díjbevételek, pénzügyi műveletek nettó nyeresége és egyéb bevételek üzleti tevékenységből, valamint a fizetett (fizetendő) jutalék- és díjráfordítások, pénzügyi műveletek nettó veszteség különbözete

összegének hároméves számtani átlaga.

A számítást a megelőző három üzleti év könyvvizsgáló által hitelesített éves beszámolója alapján kell elvégezni.

Az irányadó mutató számítása során csak a pozitív előjelű összeget lehet figyelembe venni.

A számítások során nem vehető figyelembe:

- az értékvesztéssel, értékvesztés visszairással, céltartalék képzéssel vagy céltartalék-felhasználással kapcsolatos ráfordítás és bevétel,
- az általános igazgatási költség,

- a kereskedési könyv részét nem képező tételek – ide nem értve a devizát – eladásából realizált bevétel, a pénzügyi műveletek nettó nyereségében és a pénzügyi műveletek nettó veszteségében szereplő eredmény, az egyéb bevételek között szereplő üzleti tevékenységből származó bevétel,
- az egyéb bevételek üzleti tevékenységből között szereplő, biztosítási események miatti kártérítésből származó bevétel.

A takarékszövetkezet működési kockázatának tőkekövetelménye az előbbiek szerint számított irányadó mutató 15%-a.

Az alapmutató módszere szerint a működési kockázat tőkekövetelménye évente egyszer változik.

A takarékszövetkezet működési kockázatból származó tőkekövetelményét 2013.12.31-én az alábbi táblázat mutatja

	Tárgyév megelőző 3. év bruttó jövedelme	Tárgyév megelőző 2. év bruttó jövedelme	Tárgyév megelőző év bruttó jövedelme	Tőkekövetelmény
Összeg (mFt)	566,498	529,388	523,253	80,957

Felsőzsolca, 2014.05.31.

Alakszainé dr. Oláh Annamária
Elnök-ügyvezető

Bárcziné Rublinszki Valéria
Ügyvezető